

ทักษะของผู้บริหารที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากระบี่

นายอนิรุทธิ์ อมรแก้ว

การศึกษาครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2561

**The Skills for Promotion of Educational Management in the 21st Century
of Administrators in Schools under Krabi Primary Education
Service Area Offices**

Mr. Amirut Amornkaew

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

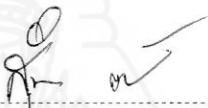
Sukhothai Thammathirat Open University

2018

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ทักษะของผู้บริหารที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
ชื่อและนามสกุล นายอนิรุทธิ์ อมรแก้ว
แขนงวิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2562

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.นุญลือ ทองอยู่)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ทักษะของผู้บริหารที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
ผู้ศึกษา นายอนิรุทธิ์ อมรแก้ว รหัสนักศึกษา 2602300820
ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ ตันศิริจนาวงศ์ ปีการศึกษา 2561

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ และ (2) เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำนวน 322 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการศึกษาปรากฏว่า (1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ซึ่งแบ่งเป็นขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการทำงานเป็นทีมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 ส่วนทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประถมศึกษา

Independent Study title: The Skills for Promotion of Educational Management in the 21st Century of Administrators in Schools under Krabi Primary Education Service Area Offices

Author: Mr. Amirut Amornkaew; **ID:** 2602300820;

Degree: Master of Education (Educational Administration);

Independent study advisor: Dr. Suttiwan Tuntirojanawong, Associate Professor;

Academic year: 2018

Abstract

The purposes of this study were (1) to study the skills for promotion of educational management in the 21st Century of administrators in schools under Krabi Primary Education Service Area Offices; and (2) to compare the skills for promotion of educational management in the 21st Century of administrators in schools under Krabi Primary Education Service Area Offices as classified by school size.

The research sample consisted of 322 teachers in schools under Krabi Primary Education Service Area Offices, obtained by stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire with reliability coefficient of 0.97. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, one way ANOVA, and Scheffe's method of pairwise comparison.

The findings revealed that (1) the overall and by-aspect skills for promotion of educational management in the 21st Century of administrators in schools under Krabi Primary Education Service Area Offices were rated at the high level; and (2) the skills for promotion of educational management in the 21st Century of administrators in schools under Krabi Primary Education Service Area Offices, which were of different sizes, namely, small sized schools, middle sized schools, and large sized schools, were significantly different at the .05 level; when specific aspects of the skills were considered, significant differences at the .05 level were found in the creative thinking skill, vision determination skill, academic leadership skill, learning innovation skill, communication skill, and teamwork skill; while no significant difference was found in the skill of using digital technology, and the achievement-oriented skill.

Keywords: Skill of School Administrators, Promoting learning management, The 21st Century, Primary school

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ ตันติรัตนวงศ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย และ ดร.บุญเหลือ ทองอยู่ กรรมการสอบที่เสนอแผนงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำเริง จันทุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิศยรัตน์ คงนาค และผู้อำนวยการสิทธิพร สิงห์ชู ที่ได้ให้ความกรุณาและความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณคณะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมทั้งผู้สนับสนุนให้งานวิจัยนี้สำเร็จด้วยดี

อนิรุทธิ์ อมรแก้ว

สิงหาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา	10
ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	20
การบริหารงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	60
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูที่ตอบแบบสอบถาม	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่	62
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริม การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากระบี่	71
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
สรุปการวิจัย	79
อภิปรายผล	84
ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	97
ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	98
ข สำเนาหนังสือขอตรวจสอบเครื่องมือและขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย.....	105
ค รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	113
ง ผลการประเมินความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ.....	115
จ ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	118
ประวัติผู้ศึกษา	123

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของครูที่ตอบแบบสอบถาม	60
ตารางที่ 4.2 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ในภาพรวม	62
ตารางที่ 4.3 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์	63
ตารางที่ 4.4 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์	64
ตารางที่ 4.5 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ	65
ตารางที่ 4.6 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้	66
ตารางที่ 4.7 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล	67
ตารางที่ 4.8 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการสื่อสาร	68
ตารางที่ 4.9 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม	69

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.10 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์	70
ตารางที่ 4.11 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	71
ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาด สถานศึกษา	72
ตารางที่ 4.13 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์	74
ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาด สถานศึกษา ด้านทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์	75
ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาด สถานศึกษา ด้านทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ	76
ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาด สถานศึกษา ด้านทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้	76

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาด สถานศึกษา ด้านทักษะการสื่อสาร	77
ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาด สถานศึกษา ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม	77
ตารางที่ 4.19 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาด สถานศึกษา ในภาพรวม	78

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	23
ภาพที่ 2.2 การจัดประเภททักษะในศตวรรษที่ 21	28

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว เช่นเดียวกับสังคมไทยก็เจอสภาวะปัญหาที่หลากหลายทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมซึ่งคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2560, น.1) กล่าวในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ว่า การปฏิรูปประเทศเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานหลายด้านที่สั่งสมมานานท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดมากขึ้น การแข่งขันด้านเศรษฐกิจจะเข้มข้นมากขึ้น สังคมโลกจะมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกันมากขึ้น การพัฒนาเทคโนโลยีจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและจะกระทบชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมาก ขณะที่ประเทศไทยมีข้อจำกัดของปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์เกือบทุกด้านและจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาที่ชัดเจนขึ้น นับเป็นจังหวะเวลาที่ท้าทายอย่างมากที่ประเทศไทยต้องปรับตัวขนานใหญ่ โดยจะต้องเร่งพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมให้เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกด้านเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ท่ามกลางการแข่งขันในโลกที่รุนแรงขึ้นมากแต่ประเทศไทยมีข้อจำกัดหลายด้าน อาทิ คุณภาพคนไทยยังต่ำ แรงงานส่วนใหญ่มีปัญหาทั้งในเรื่ององค์ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ สังคมขาดคุณภาพ และมีความเหลื่อมล้ำสูงที่เป็นอุปสรรคต่อการยกระดับศักยภาพการพัฒนา โครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัยส่งผลให้ขาดแคลนแรงงาน จำนวนประชากรวัยแรงงานลดลงตั้งแต่ปี 2558 และโครงสร้างประชากรจะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็ ร่อยหรอเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นทั้งต้นทุนในเชิงเศรษฐกิจและผลกระทบร้ายแรงต่อคุณภาพชีวิตประชาชน ในขณะที่การบริหารจัดการภาครัฐยังด้อยประสิทธิภาพ ขาดความโปร่งใส และมีปัญหาคอร์รัปชันเป็นวงกว้าง จึงส่งผลให้การผลักดันขับเคลื่อนการพัฒนาไม่เกิดผลสัมฤทธิ์เต็มที่ บางภาคส่วนของสังคมจึงยังถูกทิ้งอยู่ข้างหลัง

ดังนั้นการที่จะแก้ปัญหาพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ได้นั้น ต้องพัฒนาทุนของประเทศให้มีความเข้มแข็ง โดยเฉพาะการพัฒนาทุนมนุษย์ เพื่อเพียงพอต่อการ

ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยไปในระยะกลางและระยะยาว การพัฒนาคนให้พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงโลกศตวรรษที่ 21 มีสิ่งสำคัญคือการส่งเสริมการเรียนรู้ และเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาประยุกต์ใช้ให้มีภูมิคุ้มกันทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพต้องเตรียมคนเพื่อรองรับโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งจำเป็นต้องมีทักษะในการดำรงชีวิตและการสร้างงานเพื่อให้ประเทศก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างยั่งยืน ดังนั้น การร่วมมือกันในการทำงานระหว่างกันจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความสำเร็จ สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมาย ได้แก่ (1) ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย และทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (2) คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ (3) สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน (4) แหล่งเรียนรู้ สื่อ ตำราเรียน นวัตกรรม และสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ (5) ระบบกลไกการวัด การติดตาม และประเมินผลมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น.12)

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีลักษณะการเรียนรู้ร่วมกันโดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีมาช่วย ทั้งการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 การสร้างวัฒนธรรมพัฒนาให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา และการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุน ส่งเสริม และเป็นผู้นำในการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สอดคล้องกับหน้าที่หลักของสถานศึกษา ผู้บริหารต้องอาศัยทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมได้ดี หากกล่าวถึงทักษะของผู้บริหารสถานศึกษามุ่งให้เห็นถึงลักษณะสำคัญของผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง โดยทั่วไปทักษะที่จำเป็นของผู้บริหาร จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับทักษะยุคใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของ Weigel (2012) ได้เขียนบทความเรื่อง Management Skills

for the 21st Century (Avis Gaze, 2016, p.32) งานเขียนเรื่อง Preparing School Leaders: 21st Century Skills และ National Association of Secondary School Principals (อ้างใน วิจารณ์ พานิช , ๒๕๕๖ น.5) และหนังสือเรื่อง 10 Skills for Successful School Leaders สามารถสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับทักษะยุคใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่สอดคล้องกัน ได้ดังนี้ 1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ (Critical and creative thinking skill) 2. ทักษะการแก้ปัญหา (Problem solving skills) 3. ทักษะการสื่อสาร (communication skill) 4. ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (Technological and digital literacy skills) 5. ทักษะด้านการบริหารองค์การ (Organizational management skills) 6. ทักษะการบริหารงานบุคคล (Personal management skills) 7. ทักษะทำงานเป็นทีม (Teamwork skills) 8. ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (Learning innovation skill) 9. ทักษะการกำหนดทิศทางองค์กร (Setting instructional direction skill) 10. ทักษะการรับรู้ไว (Sensitivity skill) 11. ทักษะการตัดสินใจ (Adjustment skill) 12. ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results orientation skill) 13. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal skill) 14. ทักษะคุณธรรมจริยธรรม (ethical-moral skills) นอกจากนี้การที่ผู้บริหารจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีทักษะด้านความยืดหยุ่นและปรับตัว ทักษะการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม การเป็นผู้สร้างหรือผลิตรับฝิดชอบเชื่อถือได้ และภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (วิจารณ์ พานิช, 2556)

ข้อคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมการประชุมเกี่ยวกับทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ที่เกี่ยวกับการศึกษา สรุปได้ว่า คุณภาพของการศึกษาของประเทศไทยลงทุนไม่คุ้มค่า พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนโดยเฉพาะ O-net มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ใน 4 กลุ่มวิชา ได้แก่ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ และเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ จากการจัดอันดับ IMD ด้านคุณภาพการศึกษา พบว่า ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 46 จาก 60 ประเทศ การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพพบว่ายังมีปัญหาเชิงคุณภาพ ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรจึงมีส่วนสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ผู้สอนปรับปรุงรูปแบบการสอนมุ่งเน้นคุณธรรมจริยธรรมและสันติวิธีเพื่อลดความรุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้นตั้งแต่วัยเรียน และเพิ่มการพัฒนาผู้สูงวัยในหลักสูตรการเรียนการสอนรวมทั้งจิตอาสาในระดับมหาวิทยาลัยด้วย

ผลการจัดการศึกษาของไทย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการทดสอบระดับชาติ O-NET ในช่วง 6-7 ปีที่ผ่านมา มีคะแนนเฉลี่ยทั้งประเทศอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาตลอด โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ผลการทดสอบนักเรียนระดับนานาชาติ ตามโครงการ PISA ของ OECD ในวิชาการอ่าน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ซึ่งถือเป็นวิชาพื้นฐานที่สำคัญ และเป็น

การวัดการคิดวิเคราะห์ความรู้ ทักษะที่จะใช้งานได้จริงในอนาคต นักเรียนไทยกลุ่มที่สุ่มตัวอย่างแบบเป็นตัวแทนของนักเรียนทั้งประเทศ ได้คะแนนเฉลี่ยในเกณฑ์ต่ำ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2560, น12)

ผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ทั่วประเทศ พบว่า ผลการทดสอบความสามารถขั้นพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 - 2560 ความสามารถด้านภาษา ด้านคิดคำนวณ และด้านเหตุผล ที่ใช้ทดสอบความสามารถขั้นพื้นฐานนั้น เมื่อเทียบผลต่างกับค่าเฉลี่ยระดับประเทศพบว่า ลดลงทุกๆ ปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการทดสอบระดับชาติ o-net ในช่วง 3 ปี (ปีการศึกษา 2558-2560) มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าระดับประเทศในทุกกลุ่มสาระ ซึ่งเมื่อดูข้อมูลเจาะลึก พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน O-net ที่มากกว่าร้อยละ 50 ในกลุ่มสาระวิชาภาษาอังกฤษไม่ถึงร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียนที่เข้าสอบทั้งหมด จากข้อมูลยังพบว่าในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่มีนักเรียนที่มีคะแนนผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานในรายวิชาภาษาอังกฤษเกินร้อยละ 50 (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่, 2561 น.14-19)

การบริหารสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของนโยบายทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญยิ่งในการประสานความร่วมมือในฐานะผู้นำองค์กร ต้องมีทักษะที่ส่งเสริมการจัดการทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้องค์กรพัฒนาไปตามเป้าหมายบรรลุผล จากความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาผู้บริหารในการบริหารงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

2.2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จากเอกสารและงานวิจัยของ รัชพล คชารุ่งโรจน์ (2555), วิจารย์ พานิช (2556ก), เสาวภา พรเสนาะ (2556), กรรณิกา เรดมอนด์ (2559), ไกรสร เจียมทอง (2561), Kennedy (2011), Puccio (2011), NASS (2013), Badillo, Holy และ Yuval (2019) มาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วย 1. ทักษะการคิดสร้างสรรค์ 2. ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ 3. ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ 4. ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ 5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล 6. ทักษะการสื่อสาร 7. ทักษะการทำงานเป็นทีม 8. ทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานของการวิจัย

ขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีทักษะของผู้บริหารที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ มีความแตกต่างกันด้วย

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะปี ปีการศึกษา 2562 จากสถานศึกษาทั้งหมด 211 แห่ง ประชากรรวมทั้งสิ้น 2,005 คน

5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ได้สังเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จากงานวิจัยต่างๆ ได้ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 นำไปเป็นแนวทางเพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะปี ได้ดังนี้

- 5.2.1 ทักษะการคิดสร้างสรรค์
- 5.2.2 ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์
- 5.2.3 ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 5.2.4 ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้
- 5.2.5 ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล
- 5.2.6 ทักษะการสื่อสาร
- 5.2.7 ทักษะการทำงานเป็นทีม
- 5.2.8 ทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

6.1 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความรู้ความสามารถของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย 8 ทักษะ ดังนี้

6.1.1 ทักษะการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการนำไปสู่การคิดค้นพบสิ่งแปลกใหม่ด้วยการคิดดัดแปลงปรุงแต่งผสมผสานกันให้เกิดสิ่งใหม่ โดยควบคู่กันไปกับความพยายามที่จะสร้างความคิดฝันหรือจินตนาการให้เป็นไปได้จึงทำให้เกิดผลผลิตที่ยังประโยชน์ต่อสังคม

6.1.2 ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ หมายถึง การกำหนดทิศทาง การดำเนินงานขององค์กรหรือสิ่งที่มุ่งหวังขององค์กรที่จะให้เกิดขึ้นในอนาคต โดยผู้บริหารต้องกำหนดให้มีความชัดเจน สอดคล้อง และเป็นไปได้

6.1.3 ทักษะความเป็นผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การเป็นผู้นำที่มีความรู้ความสามารถในกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีการศึกษา ค้นคว้า วิจัย เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ และการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลง ด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคโลกาภิวัตน์

6.1.4 ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง การสร้างการจัดการเรียนรู้ใหม่ หรือการทำให้แตกต่างจากการจัดการเรียนรู้เดิมที่มีอยู่ โดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงมาสร้างให้เป็นโอกาส จะต้องมีความชัดเจน และมุ่งเน้นถึงการพัฒนาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยลงมือปฏิบัติจริง

6.1.5 ทักษะเทคโนโลยีและดิจิทัล หมายถึง การนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการบริหารสถานศึกษา และการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในสถานศึกษาให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

6.1.6 ทักษะการสื่อสาร หมายถึง การที่ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มและองค์กร การเรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ การจัดระบบประสานงานในโรงเรียน การประสานเครือข่ายทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 ได้

6.1.7 ทักษะการทำงานเป็นทีม หมายถึง การที่สมาชิกได้มีโอกาสมีส่วนร่วมโดยความสมัครใจ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติการ ประเมินผลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ มีมนุษยสัมพันธ์และเป็นกันเอง

6.1.8 ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง การบริหารที่มุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นการร่วมกันปรับปรุงผลการดำเนินงานขององค์กรเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพประสิทธิผล ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้ดียิ่งขึ้น โดยใช้การสร้างตัวชี้วัดมาประเมินผลการปฏิบัติงาน

6.2 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรทางด้านวิชาชีพที่ทำหน้าที่ในการรับผิดชอบงานด้านการบริหารสถานศึกษาในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

6.3 ครู หมายถึง ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยขนาดสถานศึกษามี 3 ขนาด ได้แก่

6.3.1 **สถานศึกษานขนาดเล็ก** หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน

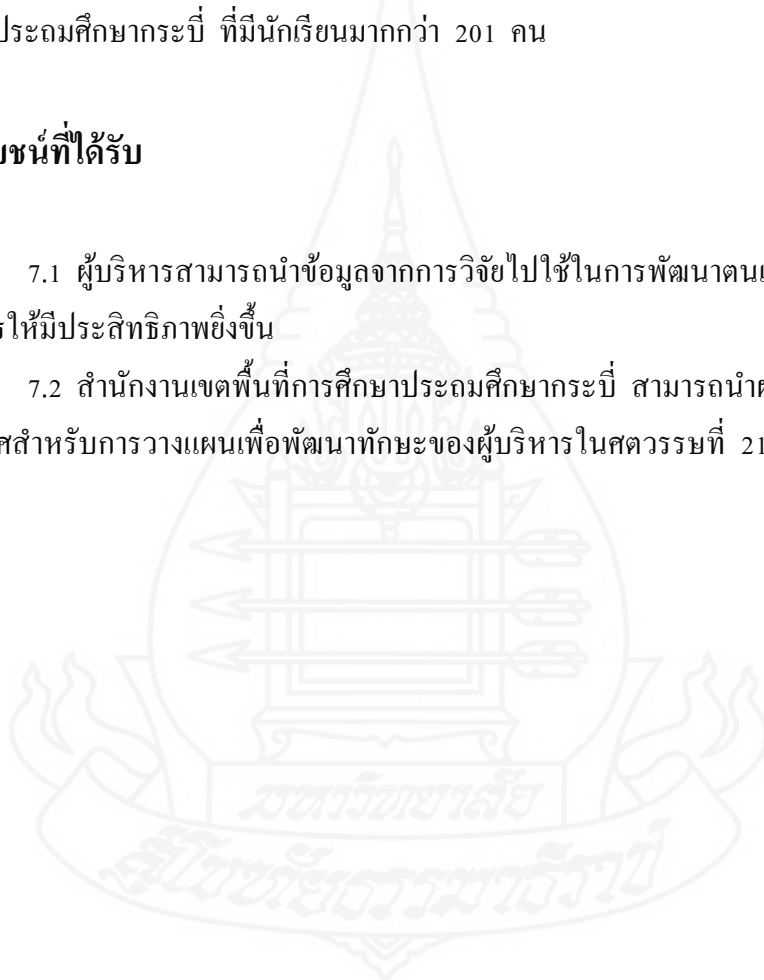
6.3.2 **สถานศึกษานขนาดกลาง** หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ที่มีนักเรียนตั้งแต่ 121 คน ถึง 200 คน

6.3.3 **สถานศึกษานขนาดใหญ่** หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ที่มีนักเรียนมากกว่า 201 คน

7. ประโยชน์ที่ได้รับ

7.1 ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มทักษะในการบริหารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นสารสนเทศสำหรับการวางแผนเพื่อพัฒนาทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากตำรา เอกสาร วารสาร รายงานการวิจัย ทั้งในและต่างประเทศ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ความหมายของการจัดการศึกษา
 - 1.3 การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
 - 1.4 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12
 - 1.5 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579
 - 1.6 นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ
2. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
 - 2.1 ความหมายของทักษะ
 - 2.2 ความสำคัญของทักษะ
 - 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21
 - 2.4 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
 - 2.5 การสังเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
3. การบริหารงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
 - 3.1 ขอบข่ายงานในสถานศึกษา
 - 3.2 ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีหลักการวิธีการในการบริหาร จึงจะมีความสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเข้าใจความหมายของตนเอง รวมทั้งทักษะที่จะต้องมีการบริหารงานในสถานศึกษาทุกภาระงานที่กำหนดไว้ ดังนี้

1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2550, น. 12) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการของสังคมอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นกับกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งที่เข้ามาร่วมกันเพื่อกระทำกิจกรรมอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเพื่อให้บรรลุจุดหมายตามที่กำหนดไว้

ภารดี อนันต์นาวิ (2552, น. 2) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายๆ คนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาให้เด็กเยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้านให้มีความสามารถ ทักษะ ทักษะ ค่านิยมและคุณธรรม ส่วนด้านสังคม การเมืองและเศรษฐกิจนั้น ต้องการให้เป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคมด้วย กระบวนการต่าง ๆ ที่เป็นระเบียบแบบแผนทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

นพพงษ์ บุญจิตตราดุล (2553, น. 4) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การที่มีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปกลุ่มบุคคลดังกล่าวร่วมมือกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างด้วยความสัมพันธ์และมีระเบียบกฎเกณฑ์ รู้จักใช้ทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสมให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างที่กำหนดให้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน วัตถุประสงค์ดังกล่าวได้ช่วยกันกำหนดขึ้นโดยทุกคนรับรู้และเห็นด้วยตรงกัน

ชร สุนทรายุทธ (2553, น. 1-3) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหาร คือ การประสานงานให้บุคคลในการปฏิบัติงานต่างๆ ไปด้วยดีบำรุงรักษาหน่วยงานให้ดำรงอยู่อย่างมั่นคงและมีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปซึ่งการบริหารการศึกษาเป็นวิชาชีพชั้นสูง (Profession)

วิโรจน์ สารรัตนะ (2555, น.12) กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling)

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารนำกระบวนการจัดการกับทรัพยากรโดยการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้โดยใช้ความรู้ ความสามารถที่ตนมี การบริหารต้องคำนึงถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นด้วย

1.2 ความหมายและความสำคัญในการจัดการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, น.จ-ช) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษามี 4 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับทบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง

เป้าหมายของการจัดการศึกษา (Aspirations) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 กำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาไว้ 5 ประการ ประกอบด้วย

1) ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ประชากรกลุ่มอายุ 6-14 ปีทุกคนได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าที่รัฐต้องจัดให้ฟรี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้เรียนพิการได้รับการพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมทุกคน และประชากรวัยแรงงานมีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2) ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม (Equity) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา 15 ปี เป็นต้น

3) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ (Quality) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น นักเรียนมีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปเพิ่มขึ้น และคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programme for International Student Assessment : PISA) ของนักเรียนอายุ 15 ปีสูงขึ้น เป็นต้น

4) ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (Efficiency) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ร้อยละของสถานศึกษาขนาดเล็กที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกลดลง มีระบบการบริหารงานบุคคล ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน รวมทั้งมีกลไกส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา เป็นต้น

5) ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัต และบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านการศึกษาดีขึ้น สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษา และจำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่ติดอันดับ 200 อันดับแรกของโลกเพิ่มขึ้น เป็นต้น

1.3 การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ.2553 ให้ความหมายของการศึกษาว่า การศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสรรค์สร้าง จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคล เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการ ปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษา และส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้ 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษายึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตาม ธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ ซึ่งจุดเน้นในการจัดการศึกษา ได้แก่ ความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ บูรณาการตามความเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, น.3)

1.4 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2558, น.163) ได้วางแนวทางและกำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ไว้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศในด้านการศึกษา

การเตรียมความพร้อมของประเทศในด้านการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วง ๕ ปีนี้ (พ.ศ.2558-2563) ต้องมุ่งเน้นในเรื่องสำคัญ ได้แก่ การสนับสนุนการวิจัยพัฒนา การตัดแปลงและต่อยอดการพัฒนาเทคโนโลยี

ยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับสาขาการผลิตและบริการเดิม และต่อยอดไปสู่ความเป็นอัจฉริยะโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและการผสมผสานเทคโนโลยี อาทิ กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ กลุ่มเครื่องมืออุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบ เครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ควบคุม กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่าง ๆ ปัญญาประดิษฐ์ และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว และกลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่า สูง

การพัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี (Technopreneur) รวมทั้งเชื่อมโยงระหว่างภาคการผลิตที่เป็นกลุ่มใหญ่ของประเทศ ได้แก่ เกษตรกรรายย่อย วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กับสถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา เพื่อให้สามารถเข้าถึงและนำผลงานวิจัยพร้อมใช้มาต่อยอดใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ โดยดำเนินการควบคู่กับการส่งเสริมสังคม ผู้ประกอบการที่ผลิตได้ขายเป็น

การพัฒนาและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ให้ตอบสนองการเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเร่งสร้างและพัฒนาบุคลากรวิจัยในสาขา STEM (Science, Technology, Engineering, and Mathematics) และส่งเสริมห้องปฏิบัติการวิจัยของภาคเอกชนที่ได้มาตรฐานและในแขนงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพในการสร้างนวัตกรรมของประเทศในอนาคต เช่น สาขาวิทยาการรับรู้ ชีววิทยาเชิงสังเคราะห์ เซลล์ต้นกำเนิด เป็นต้น

การสนับสนุน การดำเนินงานอย่างเป็นเครือข่ายระหว่างสถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ชุมชน เพื่อร่วมพัฒนานวัตกรรมทางสังคมให้เป็นกลไก ในการลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส อาทิ เทคโนโลยีสำหรับผู้สูงอายุ อุปกรณ์ช่วยผู้พิการ การปรับกลไกระบบวิจัยและพัฒนาของประเทศทั้งระบบทั้งกลไกการให้ทุนวิจัย การสร้างเครือข่ายวิจัย กระบวนการวิจัย การนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งการประเมินผลโครงการวิจัย โดยต้องมุ่งเน้นการประสานพลัง และศักยภาพของนักวิจัยในสาขาต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของภาคเอกชนในการยกระดับศักยภาพทางเทคโนโลยีได้อย่างแท้จริงและมีประสิทธิภาพ

การเตรียมพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทุนมนุษย์ที่มีศักยภาพสูง ภายใต้เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงไปสู่โครงสร้างประชากรสังคมสูงวัยสมบูรณ์เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จำนวนประชากรวัยแรงงานลดลงต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2558 และเกิดการขาดแคลนแรงงาน ผลผลิตภาพแรงงานต่ำคุณภาพคนยังมีปัญหาในทุกช่วงวัยและส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงกันตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่พัฒนาการไม่สมวัยในเด็กปฐมวัยผลลัพธ์ทางการศึกษาของเด็กวัยเรียนค่อนข้างต่ำแรงงานมีปัญหาทั้งในเรื่องความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ไม่ตรงกับความต้องการของตลาดงาน และผู้สูงอายุมีปัญหาสุขภาพโดยที่จำนวนไม่น้อยต้องพึ่งพิงผู้อื่นในการดำเนินชีวิต เป็นต้น ดังนั้น จุดเน้นการพัฒนาคนที่สำคัญในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีดังนี้

1) การพัฒนากลุ่มเด็กปฐมวัยให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตและทักษะทางสังคม เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ

2) การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม คนไทยในทุกช่วงวัยเป็นคนดีมีความสุขที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม

3) การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถของคน มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัยเพื่อวางรากฐานให้เป็นคนมีคุณภาพในอนาคต การพัฒนาทักษะสอดคล้องกับความต้องการ ในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม เช่น เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นพัฒนาทักษะการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีความคิดสร้างสรรค์รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการพัฒนาให้มีความพร้อมในการต่อยอดพัฒนาทักษะในทุกด้าน มีทักษะการทำงานและการใช้ชีวิตที่พร้อมเข้าสู่ตลาดงาน วัยแรงงานเน้นการสร้างความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับตลาดงานทั้งทักษะขั้นพื้นฐาน ทักษะเฉพาะในวิชาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ ทักษะการประกอบอาชีพอิสระ วัยสูงอายุเน้นพัฒนาทักษะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับวัยและประสบการณ์

4) การเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคตอย่างสำคัญ

5) การยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในทุกระดับและยกระดับการเรียนรู้ โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ปรับระบบการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบ รวมทั้งการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และพัฒนาระบบทวิภาคีหรือสหกิจศึกษาให้เอื้อต่อการเตรียมคนที่มีทักษะให้พร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน นอกจากนี้ต้องให้

ความสำคัญกับการสร้างปัจจัยแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

6) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพดี เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสุขภาพและการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ในการดูแลสุขภาพ การพัฒนารูปแบบการออกกำลังกายและโภชนาการที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย การใช้มาตรการทางกฎหมายและ ภาษีในการควบคุมและส่งเสริมอาหารและผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ การสร้างกลไกในการจัดทำนโยบายสาธารณะที่ต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพที่จะนำไปสู่การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี

การส่งเสริมการปรับโครงสร้างและบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมเพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการดำเนินงาน ทั้งหน่วยงานที่กำหนดนโยบาย หน่วยงานสนับสนุนทุนวิจัย หน่วยงานวิจัยหลัก และหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้องรวมถึงหน่วยงานจัดการความรู้จากการวิจัย ซึ่งจะช่วยลดปัญหาความทับซ้อนในการดำเนินงาน สร้างความชัดเจนในอำนาจหน้าที่และการบริหารจัดการ รวมทั้งบุคลากรและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนงานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมของประเทศ

1.5 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – พ.ศ.2579

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ได้ดำเนินการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2575 เพื่อเป็นกรอบเป้าหมายและทิศทางในการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ

ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2030 (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบัน รวมทั้งผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียน และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ประกอบกับแรงกดดันจากภายในประเทศจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่ส่งผลให้ประเทศเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในอนาคตอันใกล้ การติดกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ทักษะคน ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ การ

เติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายและเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว รวมทั้งระบบการศึกษาที่ยังมีปัญหาหลายประการ นับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ จุดอ่อนของระบบการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว ยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะของคนไทย ส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สนองและรองรับความท้าทายดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 – 2579) และกรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) เพื่อให้สามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอีก 20 ปีข้างหน้า

ด้านโอกาสทางการศึกษา รัฐมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนโอกาสทางการศึกษาค่อนข้างมาก ส่งผลให้ประชากรในวัยเรียน รวมทั้งเด็กด้อยโอกาสและผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้น แต่ยังคงเข้าเรียนได้ไม่ครบทุกคนและมีปัญหาการออกกลางคันอยู่บ้าง นอกจากนี้ประชากรที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานแม้จะได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่จำนวนแรงงานที่มีการศึกษาดำกว่า ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นยังมีอยู่จำนวนมาก จึงต้องเร่งดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และมีมาตรการต่างๆ ให้เด็กและประชาชนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงโอกาสด้านคุณภาพการศึกษา ผลการพัฒนาอย่างไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาก และต่ำกว่าหลายประเทศในแถบเอเชีย ส่วนประเด็นคุณธรรม จริยธรรมของเด็กและเยาวชนยังต้องมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น นอกจากนี้คุณภาพของกำลังแรงงานอายุ 15 ปีขึ้นไป ยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดงาน และผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษามีสัดส่วนน้อยกว่าประเภทสามัญศึกษา ทำให้มีการขาดแคลนแรงงานระดับกลาง ส่วนแรงงานที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษามีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี แต่ไม่ตรงกับความต้องการของตลาดงาน และยังมีสมรรถนะหรือคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ไม่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ ทำให้มีผู้ว่างงานอยู่จำนวนมาก จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนและกำลังแรงงานที่มีทักษะ และคุณลักษณะที่พร้อมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของภาคส่วนต่างๆ โดยจะต้องมีการวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนเพื่อวางเป้าหมายการจัดการศึกษา ทั้งเพื่อการผลิตกำลังคนเข้าสู่ตลาดงานและการพัฒนากำลังคน

เพื่อยกระดับคุณภาพกำลังแรงงานให้สูงขึ้นด้านประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการใช้จ่ายงบประมาณทางการศึกษา ซึ่งเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างและระบบการจัดการที่ต้องได้รับการปรับปรุงเป็นลำดับแรก โดยเฉพาะการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กซึ่งมีอยู่จำนวนมาก เพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาและลดภาระงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการศึกษาซึ่งได้รับค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ แต่ใช้จ่ายเพื่อพัฒนาผู้เรียน พัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาครูค่อนข้างน้อย การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษาที่เชื่อมโยงกันเพื่อใช้ในการบริหารจัดการ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็ก การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดและสนับสนุนการศึกษาเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของภาครัฐ และปฏิรูประบบการเงินเพื่อการศึกษา

แนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิ คุณภาพของคนทุกช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ และวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategy) มาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ

วิสัยทัศน์ (Vision) ของแผนการศึกษาแห่งชาติ คือ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21”

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติได้วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน คือ เป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้

3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics)

8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural

Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

แผนการศึกษาแห่งชาติ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ ไว้ 6 ยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น.6) ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

1.6 นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2562, น.8) ได้นำเสนอแนวนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

นโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2562 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งบริบทที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา เพื่อนำไปกำหนดเป็นนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษา โดยยึดกรอบการปฏิรูปการศึกษา น้อมนำพระราชกระแสของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ด้านการศึกษาที่จะต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้เด็ก เยาวชน และผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องสถาบันหลักของชาติ สร้างพื้นฐานชีวิต (อุปนิสัย) ที่เข้มแข็ง สร้างความรู้ ทักษะเพื่อให้มีอาชีพ มีงานทำ และได้ นำเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ด้านการเสริมสร้างศักยภาพและทรัพยากรมนุษย์ ที่มุ่งให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 และยึดเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดหลักการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กเล็ก (ปฐมวัย) ที่สำคัญได้ยึดวัตถุประสงค์ของการ

ปฏิรูปการศึกษา ภายใต้แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ในประเด็นสำคัญคือ 1) ยกระดับคุณภาพการศึกษา 2) ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา 3) มุ่งความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 4) ปรับปรุงระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยมีหลักการ ได้แก่

1) ประชาชนทุกกลุ่มทุกวัย ได้รับการศึกษาในระบบต่าง ๆ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2) เด็ก เยาวชน ผู้เรียน มีทัศนคติที่ถูกต้อง มีพื้นฐานชีวิตที่เข้มแข็ง

3) จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ให้ความสำคัญการจัดการศึกษาระดับก่อนอนุบาล ระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา

วัตถุประสงค์ ดังนี้

1) ใช้กระบวนการพัฒนาคุณธรรม บูรณาการในทุกกระบวนการเรียนรู้

2) สอดแทรกเรื่องความโปร่งใส ยุติธรรม และป้องกันการทุจริต ให้มีในทุกมิติ ทั้งการเรียนการสอน การนิเทศ และการบริหาร

3) ให้องค์กรหลักนำไปกำหนดนโยบายขององค์กรผู้การพัฒนายั่งยืน และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติขององค์กร

4) เน้นการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับทุกกลุ่มบุคคล ทุกระดับ ทุกประเภท ผู้การลดความเหลื่อมล้ำในการรับการศึกษาที่มีคุณภาพในทุกหน่วยงาน

5) ให้ศึกษาธิการจังหวัด นำเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด จัดทำแผน และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติในการจัดการศึกษาในแต่ละจังหวัดให้เป็นรูปธรรม

6) ใช้เทคโนโลยีเชื่อมโยงข้อมูล (Big Data) สำหรับเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และเครื่องมือในการบริหาร

7) ให้หน่วยงานทางการศึกษา จัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเชื่อมโยง ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา

8) ให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นหน่วยงานประสานงาน ดูแลเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในทุกระดับ เพื่อให้เด็กพิเศษได้รับการพัฒนา สามารถเรียนรู้ และพึ่งพาตนเองได้

9) ให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นหน่วยงานหลัก และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดูแลเด็กที่ตกหล่นจากระบบการศึกษา และการศึกษาของผู้สูงอายุ

10) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ และศึกษาธิการภาค มีบทบาทและหน้าที่ตรวจราชการ ติดตาม ประเมินผลทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ

จากนโยบายการจัดการศึกษาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี และนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พอสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาเน้นการบริหารจัดการแบบบูรณาการ กระจายอำนาจให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยการน้อมนำพระราชโองบายทางการศึกษาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ในการสร้างความเข้าใจในชาติเรื่องสถาบันพระมหากษัตริย์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนการพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาให้ทันยุคสมัยก้าวหน้าในโลกในศตวรรษที่ 21 โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

2. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

2.1 ความหมายเกี่ยวกับทักษะ

ในการบริหารการศึกษาที่ดีนั้นผู้บริหารต้องมีทักษะในการบริหารทรัพยากรต่าง ๆ ให้บรรลุความหมายเต็มศักยภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีทักษะต่าง ๆ โดยมีผู้ให้ความหมายของทักษะตามทัศนะต่างๆ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2553, น.3) ให้ความหมายว่า ทักษะ หมายถึง การนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานจนเกิดความชำนาญและคล่องแคล่ว

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554, น.558) ให้ความหมายของทักษะไว้ว่า ทักษะ หมายถึง ความชำนาญ (skill)

เสาวภา พรเสนาะ (2556, น.36) กล่าวว่า ทักษะ หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารในภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากองค์กรด้วยความถูกต้องและรวดเร็ว โดยใช้ทรัพยากรที่มีอย่างมีประสิทธิภาพ

บุญนุช สุมนารอด (2558, น.18) ทักษะ หมายถึง ความสามารถในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปความหมายของทักษะได้ว่า ทักษะ หมายถึง การนำความรู้ ความสามารถมาใช้ในการบริหารงานโดยใช้ทรัพยากรที่มีอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ความสำคัญของทักษะ

ทองทิพภา วิริยะพันธุ์ (2550, น.5) กล่าวว่า ผู้บริหารนอกจากจะต้องเป็นคนเก่ง มีความรู้ความสามารถแล้ว ยังจะต้องมีทักษะสำหรับผู้บริหารเพื่อสร้างคุณค่าเพิ่ม (Value Creation) ให้แก่ตนเองสูงสุดจะได้มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันในโลกยุคไร้พรมแดน

วิจารณ์ พานิช (2556, น.17) กล่าวว่า การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทำให้เกิดกลไก หลายอย่าง ซึ่งได้แก่ การปฏิรูปการเรียนรู้สู่แนวทาง 21st Century Learning ซึ่งการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนยังสามารถให้บรรลุทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้

แพรวดาว สนองพันธ์ (2557, น.26) กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะผู้บริหารท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการปกครอง เป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ทำให้องค์กรทั้งหลาย รวมทั้งสถานศึกษาต้องเจอกับปัญหาท้าทายใหม่ๆ ในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ ทักษะในการบริหารถือเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จได้ นอกจากนี้ทักษะยังทำให้ผู้บริหารมีศักยภาพพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันในยุคศตวรรษที่ 21 ด้วย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559, น.64) ระบบเศรษฐกิจแบบใหม่ในศตวรรษที่ 21 ต้องการคนทำงานที่มีความรู้ทักษะแบบใหม่เพิ่มขึ้น คนที่ไม่มีความรู้ทักษะแบบใหม่ คิดทำอะไรใหม่ๆ แก้ปัญหายาก ซับซ้อนไม่เป็น ต้องดองงานหรือไม่ก็ต้องเปลี่ยนแปลงทำงานแบบใช้แรงบางอย่างที่ไม่ต้องใช้ทักษะมากและยังใช้คอมพิวเตอร์ทำแทนไม่ได้ เช่น งานทำความสะอาด เก็บขยะ ฯลฯ โดยได้ค่าจ้างต่ำ

Thomas E. Perez (2015) ใน Bureau of Labor Statistics U.S.A ซึ่งเป็นสำนักงานสถิติแรงงานของสหรัฐอเมริกา กล่าวว่า สัญญาประชาคมยุคใหม่ต่างจากยุคที่ผ่านมา คนที่มีทักษะความรู้ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและสามารถจะปรับตัวให้เข้าหากับสถานการณ์นั้นๆ ได้ถือว่าเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะสอนให้รู้จักเรียนรู้และปรับตัวรู้เท่าทันยุคสมัยตลอดจนการปรับตัวอยู่ตลอดเวลา ส่วนคนที่ปราศจากทักษะดังกล่าวจะจมปลักอยู่กับงานที่มีทักษะน้อยและค่าจ้างต่ำ ความเชี่ยวชาญในทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จึงเป็นสิทธิของพลเมืองยุคใหม่ที่มีความจำเป็น

Yuval Noah Harari (2019, น.345) กล่าวในหนังสือ 21 บทเรียนสำหรับศตวรรษที่ 21 แปลจากหนังสือ 21 Lessons for the 21st Century โดยนำชัย ชีววิวรรณ์ ธิดา จงนิรามย์สถิต กล่าวว่า มนุษยชาติกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่อย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน เรื่องเล่าเก่าก่อนของเราแหลกละเอียด และไม่มีเรื่องใหม่ๆ เกิดขึ้นมาแทนที่เรื่อง

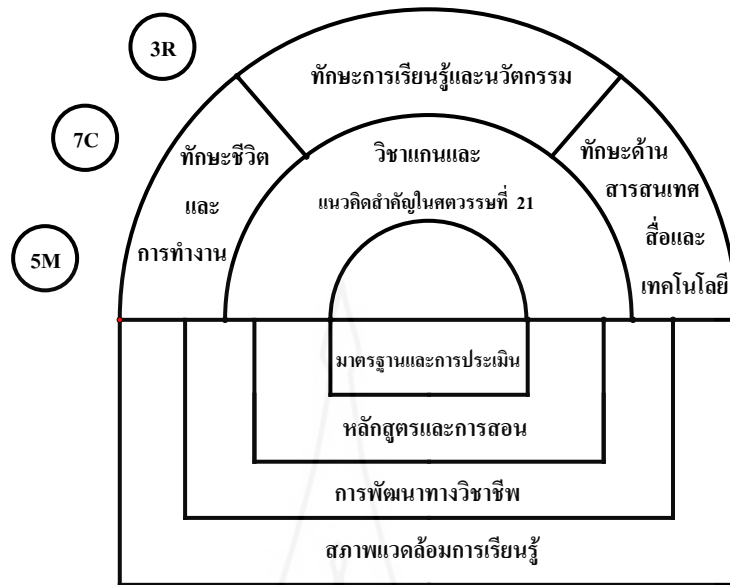
เหล่านั้น เราต้องเตรียมการรับมือโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่เคยพบเคยเห็นความไม่แน่นอน
 สุดขั้วนี้ คริสต์ศตวรรษที่ 21 มีข้อมูลมากมายมหาศาลท่วมท้น แต่ต้องมีความสามารถในการทำ
 ความเข้าใจข้อมูลทั้งความสามารถในการบอกสิ่งที่สำคัญและไม่สำคัญ และเหนือสิ่งอื่นใดการ
 รวบรวมข้อมูลจำนวนมากเข้าด้วยกันเพื่อให้เห็นภาพโดยรวมของโลก

สรุปว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 นั้น เป็นทักษะที่สำคัญในยุคที่จะต้องใช้ในการ
 การทำงานและการบริหารงาน เมื่อมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ก็จะทำให้ก้าวข้ามการทำงานแบบเดิม
 ไปสู่การทำงานในยุคใหม่ที่ต้องใช้ทักษะมากขึ้น ผู้ที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นผู้ที่สามารถ
 อยู่รอดได้

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21

กรอบแนวคิดของภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มีหลายแนวทางแต่ในที่นี่จะ
 เสนอกรอบแนวคิดของภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่เรียนกันว่า P21 (Partnership for 21st
 century Learning) ของประเทศสหรัฐอเมริกา และกรอบทักษะในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัย
 Glen Waverley Secondary College ประเทศออสเตรเลีย หรือเรียกว่า GWSC Framework ดังนี้
 (ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์, 2560, น.7)

กรอบแนวคิดของภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่เรียนกันว่า P21
 (Partnership for 21st century Learning) ของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ระดมสมองจาก
 สมาชิกของภาคีที่มาจากภาคเอกชน เช่น บริษัทขนาดใหญ่ต่าง ๆ ภาครัฐ และองค์กรทางการศึกษา
 ต่างๆ เช่น สมาคมครูวิทยาศาสตร์แห่งชาติ (National Science Teacher Association; NSTA) ได้
 กำหนดกรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้ข้อมูลจากครูผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา
 จากโรงเรียนหลายร้อยแห่งทั้งในสหรัฐอเมริกาและต่างประเทศรวมทั้งผู้นำด้านธุรกิจในการกำหนด
 และแสดงทักษะและความรู้ที่ผู้เรียนต้องการในชีวิตการทำงานและการเป็นพลเมืองรวมทั้งระบบ
 สนับสนุนที่จำเป็นสำหรับผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ (ทวิศักดิ์
 จินदानุรักษ์, 2560, น.6-11)

ภาพที่ 2.1 ปรับจากกรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์, 2560, น.7)

กรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการบูรณาการระหว่าง 3 องค์ประกอบใหญ่ ๆ คือ หนึ่ง วิชาแกนและแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 สอง ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 3 กลุ่มทักษะ คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและการทำงาน และ สาม ระบบสนับสนุนจำเป็น ประกอบด้วย 4 ระบบย่อย คือ ระบบมาตรฐานและการประเมิน ระบบหลักสูตรและการสอน ระบบการพัฒนาทางวิชาชีพ และระบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

วิชาแกนและแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 (Core Subjects – 3Rs and 21st Century Themes) ความสำเร็จของผู้เรียนที่มีรากฐานมาจากความเชี่ยวชาญในวิชาแกนและแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 คำว่า “วิชาแกน” (Core Subjects) นี้หมายรวมถึงวิชาต่อไปนี้ ภาษาอังกฤษ การอ่าน หรือศิลปะการใช้ภาษา ภาษาสำคัญของโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และการปกครองและหน้าที่พลเมือง นอกจากผู้เรียนจะเชี่ยวชาญในวิชาแกน แล้วโรงเรียนควรส่งเสริมความเข้าใจในระดับที่สูงขึ้นผ่าน “แนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21” (21st Century Themes) ซึ่งเชื่อมโยงศาสตร์หลายศาสตร์จากวิชาแกนเข้าด้วยกันในลักษณะพหุสาขา (Interdisciplinary Themes) โดยแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 คุณลักษณะได้แก่ จิตสำนึกต่อโลก (Global Awareness) การฉลาดรู้ด้านการเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ (Financial, Economic, Business and Entrepreneurial Literacy) การฉลาดรู้ด้านพลเมือง (Civic Literacy) การฉลาดรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) การฉลาดรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy)

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) ประกอบด้วย 3 กลุ่มทักษะ ได้แก่

1 ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) ในโลกปัจจุบัน ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมเป็นทักษะที่จำแนกผู้เรียนที่ได้รับ การเตรียมความพร้อมสู่ชีวิตและสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ซับซ้อนมากขึ้นออกจากผู้เรียนคนอื่น ๆ ที่ไม่ได้รับการเตรียมความพร้อม ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมประกอบด้วย ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) การสื่อสารและการร่วมมือทำงาน (Communication and Collaboration)

2. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information, Media and Technology Skills) โลกปัจจุบันเป็นโลกแห่งข้อมูลข่าวสารที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้เรียนควรมีทักษะต่างๆ ได้แก่ การฉลาดรู้ด้านสารสนเทศ (Information Literacy) การฉลาดรู้ด้านสื่อ (Media Literacy) การฉลาดรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information, Communications and Technology Literacy; ICT Literacy)

3. ทักษะชีวิตและอาชีพ (Life and Career Skills) อาชีพและการใช้ชีวิตต้องการมากกว่าทักษะการคิดและความรู้ในเนื้อหาความสามารถในการใช้ชีวิตและการทำงานที่ซับซ้อนมากขึ้นในยุคแห่งการแข่งขันต้องให้ความสำคัญกับทักษะชีวิตและอาชีพ ได้แก่ ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) ความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเอง (Initiative and Self-Direction) ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills) ผลผลิตและความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Productivity and Accountability) และความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility)

4. ระบบสนับสนุนจำเป็น (Supporting Systems) เป็นระบบที่ช่วยให้การพัฒนาผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ระบบสนับสนุนจำเป็น ประกอบด้วย 4 ระบบย่อยดังนี้

ระบบที่ 1 มาตรฐานและการประเมินของศตวรรษที่ 21 เมื่อพิจารณาแยกออกเป็น 2 ระบบ คือ

ระบบที่ 1.1 มาตรฐานของศตวรรษที่ 21 (21st Century Standards) เน้นทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ทั้งความรู้ในเนื้อหาและความเชี่ยวชาญ สร้างความเข้าใจข้ามวิชาแกน เน้นความเข้าใจที่ลึกซึ้งมากกว่าความรู้ที่แคบ (Shallow Knowledge) พาผู้เรียนสู่ข้อมูลแห่งโลกแห่งความจริง ผู้เครื่องมือและผู้เชี่ยวชาญที่จะต้องพบในมหาวิทยาลัย ในการทำงาน ในชีวิต ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อเข้าร่วมแก้ปัญหาที่มีความหมายอย่างกระตือรือร้น และการมีการวัดความเชี่ยวชาญที่หลากหลาย

ระบบที่ 1.2 การประเมินทักษะของศตวรรษที่ 21 (Assessment of 21st Century Skills) ได้แก่ การสร้างความสมดุลในการประเมินระหว่างการสอบแบบอิงมาตรฐานที่มีคุณภาพสูง การประเมินระหว่างเรียน (Formative Assessment) และการประเมินสรุปรวม (Summative Assessment) ที่มีประสิทธิภาพ การเน้นการให้ข้อมูลย้อนกลับที่บูรณาการในการเรียนรู้ที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน การสร้างความสมดุลของการใช้เทคโนโลยีช่วยประเมินในการประเมินระหว่างเรียน และการประเมินสรุปรวมที่วัดความเชี่ยวชาญของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การพัฒนาเพิ่มสะสมงานผู้เรียนที่แสดงความเชี่ยวชาญของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อใช้แสดงต่อผู้จัดการศึกษาและนายจ้างของผู้เรียนในอนาคต การสร้างเพิ่มสะสมงานที่สมดุลเพื่อประเมินประสิทธิภาพของระบบการศึกษาในระดับสูงของผู้เรียนเพื่อแสดงทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ระบบที่ 2 หลักสูตรและการสอนของศตวรรษที่ 21 (21st Century Curriculum and Instruction) ประกอบไปด้วย การสอนทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อย่างเป็นรูปธรรมในชั้นเรียนในบริบทของวิชาแกนและแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 การให้โอกาสประยุกต์ใช้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ข้ามสาขาวิชาและเน้นสมรรถนะการเรียนรู้ (Competency-based Approach to Learning) การใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบนวัตกรรมที่บูรณาการเทคโนโลยีสนับสนุน การเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry-based Approach) และแบบแก้ปัญหา (Problem-based Approach) และแบบเน้นทักษะการคิดขั้นสูง (Higher-order Thinking Skills) การบูรณาการทรัพยากรในชุมชนมาใช้ในการเรียนการสอน

ระบบที่ 3 การพัฒนาทางวิชาชีพของศตวรรษที่ 21 (21st Century Professional Development) ประกอบด้วย การแสดงให้เห็นวิธีบูรณาการทักษะ เครื่องมือ และวิธีสอนแห่งศตวรรษที่ 21 ในชั้นเรียน และระบุกิจกรรมที่ควรนำมาทดแทนกิจกรรมที่สำคัญมีน้อยลงได้ การสร้างความสมดุลระหว่างการสอนโดยตรง (Direct Instruction) และการสอนแบบโครงงาน (Project-oriented Teaching Method) การแสดงให้เห็นผลของความเข้าใจที่ลึกซึ้งต่อทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพแห่งศตวรรษที่ 21 ของครู (21st Century Professional Learning Communities) เพื่อแสดงลักษณะการเรียนรู้ในห้องเรียนที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน การปลูกฝังความสามารถของครูในการค้นหารูปแบบการเรียนรู้ (Learning Style) สติปัญญา จุดแข็ง และจุดอ่อนของผู้เรียน การพัฒนาความสามารถของครูในการใช้วิธีการที่หลากหลายในการเข้าถึงผู้เรียนที่แตกต่างกันและสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนการสอน การสนับสนุนการประเมินเพื่อตรวจสอบการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนอย่าง

ต่อเนื่อง การกระตุ้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนของผู้ปฏิบัติ (Communities of Practitioners) โดยใช้วิธีการพบปะตัวต่อตัวในโลกเสมือนจริง หรือการสื่อสารแบบผสมผสาน การใช้รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพที่ยืดหยุ่นและมีความยั่งยืน

ระบบที่ 4 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning Environments) ประกอบด้วย การสนับสนุนทรัพยากรบุคคลและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การสนับสนุนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ทำให้ให้นักการศึกษาได้ร่วมมือแลกเปลี่ยนการปฏิบัติที่ดี และบูรณาการทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในห้องเรียน การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในบริบทจริงของโลกในศตวรรษที่ 21 เช่น เรียนผ่านโครงการ การสร้างการเข้าถึงเครื่องมือ เทคโนโลยี และแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่มีคุณภาพที่เท่าเทียมกัน การสร้างสถาปัตยกรรมและการออกแบบภายในที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ทั้งแบบกลุ่ม และรายบุคคล การสนับสนุนการขยายชุมชนและการร่วมมือกับนานาชาติในการเรียนรู้ทั้งแบบต่อหน้าและออนไลน์

กรอบแนวคิดเชิงมนทัศน์สำหรับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่นำเสนอโดยกลุ่มภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills) เป็นกรอบแนวคิดที่ผ่านการวิจัยและพัฒนาอย่างรอบคอบและเป็นระบบ ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดที่เน้นด้านการคิด 7C ประกอบด้วย Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, Information, and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)

ทั้งนี้ยังมีส่วนที่สำคัญที่ต้องเน้นอีกคือ 3R ได้แก่ Reading ทักษะการอ่าน Writing ทักษะการเขียน และ Arithmetic ทักษะการคำนวณ และ 5M ที่เป็นจิต 5 ลักษณะแห่งอนาคตของ Gardner ที่เสนอไว้สำหรับสังคมที่จะสามารถอยู่ร่วมกันในอนาคตได้อย่างดีในโลกยุคศตวรรษที่ 21 จะต้องมีจิต 5 ประการ ประกอบรวมอยู่ในตัวของคนๆ นั้น จะขาดจิตใดจิตหนึ่งไม่ได้ เพราะจิตทั้ง 5 ประการนั้น มีผลต่อการพัฒนาตัวบุคคลทั้งในแง่การทำงานและการดำเนินชีวิต ซึ่งจะส่งผลให้สังคมมีคนที่มีความหลากหลายเป็นพลังในการขับเคลื่อนองค์กร สังคมและ

ประเทศชาติให้ก้าวไปสู่จุดมุ่งหมาย และยืนหยัดอยู่ภายใต้การแข่งขันอย่างมั่นคงและยั่งยืน ซึ่งจิต ทั้ง 5 ประการประกอบด้วย (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ อธิป จิตตฤกษ์, 2554 น. 59-74)

1) จิตวิทยาการ (Disciplined Mind) เป็นความเชี่ยวชาญในการคิดเกี่ยวกับ วิทยาการสาขาใดสาขาหนึ่งเป็นอย่างน้อย ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการรู้คิดที่แยกออกไปตาม ลักษณะเฉพาะของสาขาวิชา เช่น ประวัติศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปะ ฯลฯ หรือ งานฝีมือ หรืออาชีพหนึ่งๆ จิตชำนาญการเป็นความสามารถในการประยุกต์ความขยันหมั่นเพียร ของตน พร้อมทั้งปรับปรุงสิ่งที่เล่าเรียนมาให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2) จิตสังเคราะห์ (Synthesizing Mind) เป็นการรับข้อมูลจากหลายๆ แหล่ง นำมาทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลโดยปราศจากอคติ และผสมผสานให้กลายเป็นข้อมูลใหม่ที่มีความหมายต่อทั้งตัวผู้สังเคราะห์และผู้อื่นๆ

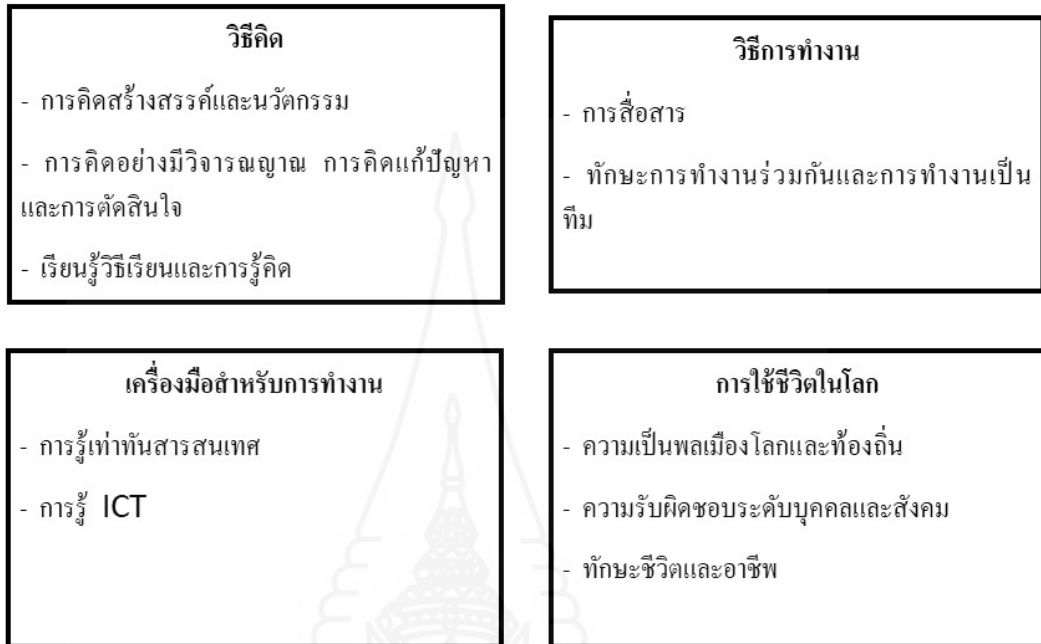
3) จิตสร้างสรรค์ (Creating Mind) เป็นการผลิตความคิดใหม่ๆ พร้อมทั้งตั้งคำถามที่แตกต่างไปจากเดิม และกำเนิดเป็นวิธีการคิดที่สดใหม่

4) จิตรู้เคารพ (Respectful Mind) เป็นการยอมรับในความแตกต่างระหว่าง บุคคลและระหว่างกลุ่ม ความพยายามที่จะเข้าใจผู้อื่น และหาวิธีที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

5) จิตจริยธรรม (Ethical Mind) เป็นคุณลักษณะสำคัญเชิงนามธรรมของ บทบาทในหน้าที่การงานและบทบาทของการเป็นพลเมือง รวมทั้งการถือปฏิบัติอย่างเสมอต้นเสมอปลาย เพื่อให้เกิดผลงานที่ดีและเป็นพลเมืองที่ดี

กรอบทักษะในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัย Glen Waverley Secondary College ประเทศออสเตรเลีย หรือเรียกว่า GWSC Framework เป็นกรอบแนวคิดที่มีพื้นฐานมา จากแนวทางการสอนและการประเมินสำหรับทักษะในศตวรรษที่ 21 (ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์, 2560, น.12-13)

ทักษะในศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 2.2 การจัดประเภททักษะในศตวรรษที่ 21 (ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์, 2560, น.12)

การจัดประเภททักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อาจจัดกลุ่มได้อีกแบบโดยแบ่งทักษะแห่งอนาคตเป็น 4 กลุ่มทักษะ ได้แก่ กลุ่มทักษะด้านวิธีคิด ด้านวิธีการทำงาน ด้านเครื่องมือสำหรับการทำงาน และด้านการใช้ชีวิตในโลก รายละเอียดแต่ละด้านมีดังนี้

กลุ่มทักษะที่ 1 เป็นทักษะด้านวิธีคิด ได้แก่ การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหา การตัดสินใจ การเรียนรู้วิธีเรียนและการรู้จัก

กลุ่มทักษะที่ 2 เป็นทักษะด้านวิธีการทำงาน ได้แก่ การสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกันและทักษะการทำงานเป็นทีม

กลุ่มทักษะที่ 3 เป็นทักษะด้านเครื่องมือสำหรับการทำงาน ได้แก่ การรู้เท่าทันสารสนเทศ และการรู้ ICT

กลุ่มทักษะที่ 4 เป็นทักษะด้านการใช้ชีวิตในโลก ได้แก่ ความเป็นพลเมืองโลกและท้องถิ่น ความรับผิดชอบระดับบุคคลและสังคม และทักษะชีวิตและอาชีพ

ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2560, น.12) กล่าวว่า ทักษะสำหรับอนาคตในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งสำคัญที่ควรพัฒนาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับชีวิตในอนาคตที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และในอนาคตอาชีพและสภาพสังคมหลายอย่างจะมีความแตกต่าง

จากปัจจุบันมากจนทำให้ ทักษะอาชีพที่คงตัว (hard skill) ซึ่งเป็นทักษะในการทำงานที่ได้จากการเรียนรู้หรือการฝึกฝน วิชาการ วิชาชีพตามหลักสูตร ซึ่งหลายอย่างอาจจะไม่ได้ใช้ในอนาคตเพราะจะมีอาชีพหลายอย่างในปัจจุบันที่จะหายไปในอนาคตเป็นจำนวนมาก และจะมีอาชีพเกิดใหม่ในอนาคตอีกจำนวนมากที่ในปัจจุบันยังไม่รู้ว่าเป็นอาชีพใดบ้าง แต่ทักษะอย่างอ่อน (soft skill) เป็นทักษะเฉพาะของบุคคลในเรื่องความฉลาด ความสามารถทางอารมณ์ ความมีคุณธรรม มีลักษณะเป็นนามธรรม เช่น บุคลิกภาพ อุปนิสัย ความสุภาพ ความนุ่มนวลในการเข้าสังคม การใช้ภาษาติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ความเป็นมิตร การมองโลกในแง่ดี มีวุฒิภาวะ มีความคิดริเริ่ม สามารถควบคุมอารมณ์ ความเข้าใจความเป็นจริงของสภาพการณ์ต่าง ๆ เป็นทักษะที่จะช่วยให้บุคคล สามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น และสามารถทำงานประกอบอาชีพให้ก้าวหน้าได้เป็นอย่างดี ทักษะนี้จัดเป็นทักษะที่จำเป็นต้องใช้ตลอดไป

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

รัชพล กษชารุ่งโรจน์ (2555, น.12) ได้ระบุทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ตามแนวคิดของ George De Metropolis แห่ง University of Phoenix มี 10 ทักษะ ได้แก่ ทักษะความเป็นผู้นำสูง (Leadership Skill) ทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล (Critical Thinking Skill) ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Collaboration Skill) ทักษะการสื่อสารที่ดี (Communication Skill) ทักษะการปรับตัว (Adaptability Skill) ทักษะการมีความรับผิดชอบสูง (Productivity and Accountability Skill) ทักษะนวัตกรรม (Innovation Skill) ทักษะการคิดวิเคราะห์และประมวลความรู้ (Accessing Analyzing and Synthesizing information Skill) ทักษะการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของต่างประเทศ (Global Citizenship Skill) ทักษะการรู้ลึกเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurialism Skill)

วิจารณ์ พานิช (2556, น.4) ให้แนวคิดเกี่ยวกับทักษะชีวิตและการทำงานไว้ 5 ด้าน ได้แก่

1. ทักษะด้านความยืดหยุ่นและปรับตัว หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวในหน้าที่และดัดแปลงให้เหมาะสมตามบทบาทหน้าที่เพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการทำงาน ความรับผิดชอบส่วนตัว และความยืดหยุ่นในบริบทส่วนตัว ทั้งที่ทำงานและชุมชน กำหนดและบรรลุตามมาตรฐานและเป้าหมายที่สูง อดทนต่อสภาวะที่คลุมเครือ

2. ทักษะการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง หมายถึง ผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้นำในทุกด้าน มุ่งความเชี่ยวชาญด้านทักษะและความรู้ทางปัญญาเพื่อการพัฒนาและเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ด้านการสื่อสารเปิดรับแง่มุมใหม่ๆ ที่หลากหลายเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต

3. ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม หมายถึง ทักษะการสื่อสาร การจัดการผ่านทางมัลติมีเดียที่มีประสิทธิภาพเพื่อประสิทธิผลเชิงสัมพันธภาพร่วมกับผู้อื่น เพื่อการอยู่ร่วมกันและยอมรับข้อแตกต่างวัฒนธรรม สามารถมองเห็นคุณค่าในความแตกต่างนั้น

4. การเป็นผู้สร้างหรือผลิตรับผิดชอบเชื่อถือได้ หมายถึง ความรับผิดชอบต่อสังคม ใส่ใจกับชุมชน มีการจัดการโครงการกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายของงาน จัดเรียงลำดับของความสำเร็จ ให้เกิดผลลัพธ์ที่มุ่งหวัง การมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันและยอมรับผลผลิตที่เกิดขึ้นด้วยความชื่นชม

5. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ หมายถึง ผู้ที่เป็นตัวแบบและผู้นำ โดยใช้ทักษะการแก้ปัญหาเพื่อนำพาองค์กรไปสู่ผลลัพธ์ที่ประสงค์ เป็นผู้ประสานงานที่มีคุณภาพ ยอมรับความสามารถในการทำงานหรือผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างกัน สามารถกำหนดขอบข่ายของปัญหาวิเคราะห์และแก้ปัญหาด้วยความรับผิดชอบ

เสาวภา พรเสนาะ (2556, น. 4) กล่าวว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นความชำนาญในการปฏิบัติงานตามบทบาทการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ทักษะด้านเทคนิควิธี หมายถึง ความสามารถและความชำนาญในการนำความรู้ความเข้าใจในการบริหารงาน ด้านการสื่อสาร การจัดทำสารสนเทศของสถานศึกษา และมีภาวะผู้นำรวมถึงความคล่องตัวในการปฏิบัติงานมาใช้ในการบริหาร

2. ทักษะด้านมนุษย์ หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมมือกับผู้อื่น การสร้างความร่วมมือและโน้มน้าวให้ผู้อื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ทำให้ผู้อื่นเกิดความศรัทธาและเกิดความเชื่อถือในสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา

3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าใจเป้าหมายของสถานศึกษาและสามารถทำให้ผู้ร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจถึงเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างดี

กรรณิกา เรดมอนด์ (2559, น.135) ได้สังเคราะห์ทักษะของผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้นำไว้ ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร (Communication Skill) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ (Creativity Skill) ทักษะการมีวิสัยทัศน์ (Visionary Skill) และทักษะความร่วมมือ (Collaboration Skill)

ไกรสร เจียมทอง (2561, น.9-10) ได้กล่าวถึงทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ไว้ 6 ทักษะ ได้แก่

1. ทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยี หมายถึง การสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน น่าเชื่อถือ เข้าใจง่าย ทั้งการพูด การเขียน สามารถสรุปประเด็นได้ชัดเจนถูกต้อง รัดกุม สามารถเจรจาต่อรอง นำเสนอความคิดได้ทั้งระหว่างบุคคล ระดับกลุ่มและในที่สาธารณะ สื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนอื่น ๆ รวมทั้งสามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาไปสู่ชุมชนและองค์กรภายนอกด้วยวิธีการและช่องทางที่หลากหลายโดยอาศัยเทคโนโลยีการสื่อสาร

2. ทักษะความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้บริหารสามารถคิดนอกกรอบคิดสร้างสรรค์คิดวิเคราะห์ห้ข้อมูลได้ อย่างรวดเร็ว วิเคราะห์สถานการณ์ หาสาเหตุของปัญหา รวมทั้งสามารถตีความและแปลความหมายของข้อมูลที่ซับซ้อน ประเมินความสำคัญขององค์ประกอบ และเชื่อมโยงข้อมูลตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศ

3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ มีมนุษยสัมพันธ์สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล รู้จักการยืดหยุ่นเห็นคุณค่าให้เกียรติผู้อื่น สร้างบรรยากาศให้เกิดความเข้าใจยอมรับซึ่งกันและกัน

4. ทักษะด้านเทคนิค หมายถึง การมีเทคนิค แนวความคิด วิธีการ รวมไปถึงกระบวนการใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน มีเทคนิคการคิดเชิงกลยุทธ์ การระดมทางความคิดซึ่งอาจก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ มีเทคนิคการนำเสนองานอย่างมืออาชีพ มีการมอบหมายงาน รวมไปถึงมีเทคนิคการใช้เครื่องมือสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัย

5. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง ลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ประพฤติอยู่ในศีลธรรม คำสอนของหลักศาสนา มีจรรยาบรรณและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสร้างความศรัทธาให้เกิดขึ้นกับตนเอง ครู นักเรียนและบุคคลทั่วไป ยึดหลักธรรมาภิบาล

6. ทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม หมายถึง กระบวนการของการปรับเปลี่ยนโอกาส ไปสู่แนวคิดใหม่ ๆ ที่สามารถจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลทั่วไปได้ เป็นการนำเอาข้อผิดพลาดมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานได้อย่างต่อเนื่อง แล้วนำเอานวัตกรรมมาสู่การปฏิบัติ

Lee (2009, p.33) พบว่า ทักษะภาวะผู้นำโรงเรียนที่ส่งผลต่อการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นในการปฏิบัติงานร่วมกันให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ ทักษะการสร้างทีมงาน (team building skill) ทักษะด้านความร่วมมือ (Collaboration skill) ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ (Critical thinking and creativity skill) ทักษะด้านการแก้ปัญหา

(problem solving skill) ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication skill) และทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (Learning innovation skill)

Kennedy (2011, p.33) ได้จำแนกองค์ประกอบของทักษะของภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ในบทความ Leadership for System Transformation ได้แก่ ความร่วมมือ (Collaborative) การมีวิสัยทัศน์ (Visionary) ความกระตือรือร้น (Energetic) มีความมั่นใจและกล้าหาญ (Confident and Courageous) มีความยืดหยุ่น (Resilient) กล้าเผชิญหน้าภายนอก (Outward facing) รู้เท่าทันด้านการเมือง (Politically Astute) นักคิดเชิงระบบ (Systems Thinker) มีความสามารถทางเทคโนโลยี (Technologically Literate)

Puccio, Murdock, and Mance (2011, p.84) สรุปว่าทักษะที่ผู้บริหารต้องใช้ในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพสูง ได้แก่ ทักษะการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิผลสูง (Highly Effective Team Building Skill) ทักษะการแก้ปัญหา (Problem - Solving skills) ทักษะการวางแผนโครงการ (Planing- Projectskills) ทักษะการกำกับการปฏิบัติงาน (Performance Monitoring Skills) ทักษะการสื่อสารที่ดี (Communication and Climate set Skills) ทักษะการสร้างสัมพันธ (Relationship Buildingup Skills) ทักษะการสอนงาน (Coaching Skill) ทักษะทางสังคม (Socialskill) ทักษะการตัดสินใจ (Decisionmaking Skills) ทักษะการกระตุ้นใจ (Motivational skills) ทักษะการคิดเชิงสะท้อนผล (Reflective and Thinking Skills) ทักษะการจัดการตนเอง (Self- Management Skills) ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี (Technological skill) ทักษะด้านการเรียนการสอน (Pedagogical Skills) ทักษะด้านความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence skills)

Weigel (2012, p.86) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีทักษะในการปฏิบัติงาน และมีความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ถ้าผู้บริหารโรงเรียนขาดทักษะภาวะผู้นำก็จะไม่สามารถแก้ไขปัญหของโรงเรียนได้ ซึ่งทักษะภาวะผู้นำต้องอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจเกี่ยวกับภาระงานและบุคคลากร ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องได้รับการสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการแข่งขันในบริบทของโลกยุคใหม่

National Association of Secondary School Principals (NASSP) (2013, p.43) พบว่า ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญและส่งผลดีต่อการบริหารโรงเรียนให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย ได้แก่ ทักษะการทำงานเป็นทีม (teamwork skill) ทักษะการแก้ปัญหา (problem solving skills) ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ (critical thinking and creativity skill) ทักษะด้านการสื่อสาร (communication skill) ทักษะด้านนวัตกรรม

เพื่อการเรียนรู้ (learning innovation skill) ทักษะด้านการใช้ดิจิทัล (digital literacy skills) ทักษะการกำหนดทิศทางองค์กร (setting instructional direction skill) ทักษะการเรียนรู้ได้เร็ว (sensitivity skill) ทักษะการพิจารณาตัดสินใจ (adjustment skill) และทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์ (results orientation skill)

Badillo (2013, p.112) ได้นำเสนอองค์ประกอบหลักของทักษะของผู้บริหารเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ในบทความ 21st Century Leadership Skill ประกอบด้วย ทักษะต่างๆ ดังนี้ การสื่อสารรู้เรื่อง (Sense-Making) ความฉลาดในการเข้าสังคม (Social intelligence) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) ความสามารถด้านความหลากหลายของวัฒนธรรม (Cross-Cultural Competency) ความคิดเชิงประมวลผล (computational Thinking) ความเข้าใจในสื่อสมัยใหม่ (New Media Literacy) ความสามารถประสานงานได้หลายวิชาชีพ (Transdisciplinary) เป็นนักออกแบบ (Design Mind Set) มีความสามารถในการบริหารจัดการ ความรับรู้ (Cognitive Load Management) ความร่วมมือทำงานร่วมกับผู้อื่น (Collaboration)

Holy, English and steffy (2015, p.12) ได้เขียนหนังสือเรื่องทักษะที่ทำให้ประสบความสำเร็จของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (skill for successful 21st century school leader) ประกอบด้วย 10 ทักษะดังนี้

1. ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Skills in Visionary Leadership)
2. ทักษะด้านในการกำหนดนโยบายและการปกครอง (Superior in Policy and Governance)
3. ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (Skill in Communication and Community Relations)
4. ทักษะการจัดการองค์กร (Skills in Organizational Management)
5. ทักษะการวางแผนและการเคลื่อนไหวในหลักสูตร (Skills in Curriculum Planning and Development)
6. ทักษะการจัดการเรียนรู้ (Skills Instructional Management)
7. ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคคล (Skills in Staff evaluation and Personal Management)
8. ทักษะในการบริหารจัดการบุคลากร (Skills in Staff Management)
9. ลักษณะการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน (Skills in Educational Research Evaluation and Planning)
10. ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (Values and Ethics of Leadership)

Baird (2016, p.95) โดย Harvard Business school อ้างใน ไกรสร เจียมทอง (2556, น.72) กล่าวว่าผู้นำจำเป็นต้องมีทักษะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ทักษะในการสื่อสารที่จะทำให้สามารถพูดและเขียนได้อย่างน่าเชื่อถือ
2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่สามารถรับรู้และรับฟังสิ่งที่ผู้อื่นต้องการสื่อออกมาจริงๆ
3. ทักษะในการคลี่คลายความขัดแย้งเพื่อรับมือกับช่วงเวลาแห่งการต่อต้านและความตึงเครียดที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้
4. ทักษะในการเจรจาต่อรองที่จะทำให้กลุ่มต่าง ๆ ทำงานร่วมกันได้
5. ทักษะในการสร้างแรงจูงใจที่จะทำให้ผู้คนเชื่อถือและพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

Yuval Noah Harari (2019, น. 348) กล่าวในหนังสือ 21 บทเรียนสำหรับศตวรรษที่ 21 แปลจากหนังสือ 21 Lessons for the 21st Century (อ้างใน นำชัย ชีววิวรรธนธิดา จงนิรามย์สถิต, 2561) กล่าวว่า ความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้สิ่งใหม่ และการรักษาสมดุลทางจิตใต้ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย ต้องมีทักษะ 4C คือ การคิดเชิงวิพากษ์ (Critical thinking) การสื่อสาร (communication) การประสานความร่วมมือกัน (Collaboration) และความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)

จากการสังเคราะห์ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 นำผลการวิเคราะห์ความถี่ตั้งแต่ 4 เป็นต้นไป นำมากำหนดเป็นกรอบการวิจัยได้ ดังนี้

1. ทักษะการคิดสร้างสรรค์
2. ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์
3. ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ
4. ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล
6. ทักษะการสื่อสาร
7. ทักษะการทำงานเป็นทีม
8. ทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์

จากกรอบการวิจัยทั้ง 8 ประเด็น นำมาศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในแต่ละด้านโดยละเอียดดังนี้

1. ทักษะการคิดสร้างสรรค์ มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้

วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2552, น.35) กล่าวว่า ทักษะนักคิด คือ การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยทักษะการคิดสร้างสรรค์ (Creativity Skills) จึงจะสร้างผลิตภัณฑ์ที่แปลกใหม่และสร้างความพอใจให้แก่ลูกค้าได้ ที่เป็นที่ต้องการมากขึ้นทุกวันนี้คือ “ทักษะการคิดสร้างสรรค์”

มณฑาทิพย์ ไชยศักดิ์ (2552, น.164) สรุปนิยามความคิดสร้างสรรค์ของไฮโมวิทซ์ (Haimowitz, 1973) ทอร์เรนซ์ (Torrance, 1979) โอเวน (Owen et al., 1980) กูดและโบรฟีย์ (Good & Brophy, 1980) และเรลลีและลีวิส (Reilly & Lewis, 1988) ไว้ว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นเรื่องสลบซับซ้อน ยกแก่การให้คำจำกัดความที่ตายตัว ซึ่งพิจารณาความหมายได้หลายมุมมอง ได้แก่ ความหมายในเชิงผลงาน (Product) ต้องเป็นผลงานที่มีคุณค่าและแปลกใหม่ ความหมายในเชิงกระบวนการ (Process) คือการบูรณาการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งของหรือความคิดที่แตกต่างกันมาก ๆ เข้าด้วยกัน ความหมายเชิงปัจเจกบุคคล บุคคลนั้นต้องมีความคิดริเริ่ม แปลกใหม่ อยู่ในตัวเอง (Originality) เป็นผู้ที่มีความคิดคล่อง (Fluency) ยืดหยุ่น (Flexibility) และสามารถอธิบาย รายละเอียดของความคิดได้ (Elaboration) แต่หากพิจารณา ตามขอบเขตของความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การขยายขอบเขต ความคิดออกไปจากกรอบความคิดเดิมที่มีอยู่สู่ความคิดใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมีมาก่อน เพื่อค้นหาคำตอบที่ดีที่สุดให้กับปัญหาที่เกิดขึ้น และพิจารณาจากผลของความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ (Creative Thinking) ที่แตกต่างไป จากเดิมและใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี

สำนักงานข้าราชการพลเรือน (2553, น.6) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถทางสมองที่คิดในลักษณะเอนกนัยนำไปสู่การคิดค้นพบสิ่งแปลกใหม่ด้วยการคิดดัดแปลงปรุงแต่งผสมผสานกันให้เกิดสิ่งใหม่ รวมทั้งการประดิษฐ์คิดค้นทฤษฎีหลักการได้สำเร็จ ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้ไม่ใช่เพียงแต่คิดในสิ่งที่เป็นไปได้ หรือสิ่งที่เห็นเหตุเป็นผลเพียงอย่างเดียวเท่านั้นหากแต่ความคิดจินตนาการก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิดความแปลกใหม่ แต่ต้องควบคู่กันไปกับความพยายามที่จะสร้างความคิดฝันหรือจินตนาการให้เป็นไปได้จึงทำให้เกิดผลผลิตที่ยังประโยชน์ต่อสังคม

เคอร์ทอน (Kirton, 1994 อ้างใน เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน, 2554) อธิบายว่าความคิดสร้างสรรค์เป็น พัฒนาการของบุคคลตั้งแต่ในวัยเด็กภายใต้สภาพแวดล้อม พัฒนาจนกลายเป็นบุคลิกภาพ

กิลฟอร์ด (Guilford, 1980 อ้างใน จุฑารัตน์ บันดาลสิน, 2557, น.11) อธิบายว่า ความคิด สร้างสรรค์เป็นรูปแบบของความคิดของมนุษย์ที่หลากหลาย กล่าวคือ บุคคลสามารถคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งออกไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด เป็นความคิดเชิงบวก เช่น การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่

เป็นต้น ซึ่งความคิดเหล่านี้เป็นทักษะขั้นสูง และกระบวนการทำงาน อย่างเป็นขั้นตอนของสมอง ประกอบด้วย การคิดริเริ่ม การคิดเร็ว (คิดอย่างคล่องแคล่ว) การคิดอย่างยืดหยุ่น และการคิดอย่างรอบคอบ ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์สามารถค้นหาความคิดใหม่ จากข้อมูลที่มีอยู่เดิมและเชื่อมโยงข้อมูลเหล่านั้น

วัลลภ นาคศรีสังข์ (2558, น.1) กล่าวว่า ทักษะการคิดสร้างสรรค์ สามารถคิดหาทางเลือกได้หลากหลายเพื่อการแก้ปัญหา มีความละเอียดรอบคอบและยืดหยุ่น ตามความเหมาะสม อีกทั้งความคิดสร้างสรรค์ยังเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่มีอิทธิพลทางตรงส่งผลกระทบต่อวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา นอกจากนี้ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ย่อมจะส่งเสริมให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

ศศิตา เพลินจิต (2558, น.7) กล่าวว่า ทักษะการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้นำทุกด้าน มุ่งความเชี่ยวชาญด้านทักษะและความรู้ทางปัญญา เพื่อการพัฒนาและเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ด้านการสื่อสารเปิดรับมุมมองใหม่ ๆ ที่หลากหลายเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต

อนุชา โสมาบุตร (2560, น.56) ได้อธิบายเกี่ยวกับทักษะการคิดสร้างสรรค์ (Crativity Skills) ว่าสามารถทำได้โดยใช้เทคนิคของทักษะการสร้างสรรค์ทางความคิดที่เปิดกว้าง เช่น การระดมสมอง การสร้างสิ่งแปลกใหม่ เสริมคุณค่าทางความคิดและสติปัญญา มีความละเอียดรอบคอบต่อการคิดวิเคราะห์และประเมินแนวความคิดเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาในงานในเชิงสร้างสรรค์

ทิสนา แคมมณี (2560, น.104) ได้อธิบาย การคิดในทางที่ทำให้ดีขึ้น หรือการคิดสร้างสิ่งใหม่ที่มีลักษณะใหม่แตกต่างไปจากเดิม และความคิดต้นแบบที่ใช้ได้ผลจริงดีกว่าของเดิม และมีความสมเหตุสมผลที่คนทั่วไปยอมรับได้ โดยมีขั้นตอนการคิดดังนี้ 1. กำหนดเป้าหมายในการคิด 2. ประมวลลบทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะคิดเพื่อต่อยอดสู่สิ่งใหม่ หรือจินตนาการความคิดแปลกใหม่ขึ้นมา 3. ใช้เทคนิคต่างๆ ช่วยในการขยายขอบเขตความคิดเดิมๆ ให้ได้ความคิดที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่ความคิดในการสร้างสิ่งใหม่ตามเป้าหมายของการคิด 4. ประเมินคัดเลือกความคิดที่ได้หลากหลายเพื่อนำไปพัฒนาต่อ

Robinson (2012, p.72) กล่าวว่า การเป็นผู้นำสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องมีทักษะความคิดสร้างสรรค์เป็นผู้นำในกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์หาวิธีใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาแนวคิดสามารถสรุปได้ว่า ทักษะการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการนำไปสู่การคิดค้นพบสิ่งแปลกใหม่ด้วยการคิดดัดแปลงปรุงแต่งผสมผสานกัน

ให้เกิดสิ่งใหม่ โดยควบคู่กันไปกับความพยายามที่จะสร้างความคิดฝันหรือจินตนาการให้เป็นไปได้จึงทำให้เกิดผลผลิตที่ยังประโยชน์ต่อสังคม

2. ทักษะด้านวิสัยทัศน์ มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้

จิตติมา วรณศรี (2552, น.29) กล่าวว่า ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ หมายถึง คุณสมบัติของบุคคลที่สามารถมองเห็นหรือสร้างภาพขององค์กรที่พึงประสงค์ในอนาคต จากข้อมูลในสภาพปัจจุบัน ทั้งนี้ภาพนั้นต้องมีความชัดเจนและเป็นไปได้รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อที่จะนำองค์กรให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุตามที่พึงประสงค์

ชัชวาล อรวงศ์สุกทัต (2552, น.5) วิสัยทัศน์ หรือ Vision หมายถึง จุดมุ่งหมายหรือความมุ่งมั่นที่องค์กรต้องการให้เกิดขึ้นหรือต้องการให้บรรลุในอนาคต ภายในกรอบเวลาที่กำหนดไว้ เช่น 2 ปี 3 ปี 5 ปี โดยที่วิสัยทัศน์นี้จะต้องได้รับการปลูกฝังให้สมาชิกเกิดความสำนึก เข้าใจในข้อความที่เขียนออกมาเป็นวิสัยทัศน์นั้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, น.9) ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ หมายถึง การมองภาพอนาคตของผู้นำและสมาชิกในองค์กรและกำหนดจุดมุ่งหมายปลายทางที่เชื่อมโยงกับภารกิจ ค่านิยม และความเชื่อเข้าด้วยกันแล้วมุ่งสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ จุดหมายปลายทางดังกล่าวต้องชัดเจนท้าทายมีพลังและมีความเป็นไปได้

เพ็ญพร ทองคำสุก (2553, น.35) กล่าวว่า การสร้างแรงบันดาลใจเป็นตัวบ่งชี้หนึ่งในทักษะวิสัยทัศน์ หมายถึง การที่ผู้บริหารใช้คำพูดหรือการกระทำโน้มน้าวใจกระตุ้นให้ครูเชื่อและยอมรับในวิสัยทัศน์ว่าทุกคนสามารถทำให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดเป้าหมายไว้ รวมทั้งทุ่มเทความสามารถความพยายามในการทำงานมากขึ้น และมองงานเป็นสิ่งที่ท้าทายและมีคุณค่าต่อตนเอง

นิกัญชลา สันเหลือ (2554, น.58) กล่าวว่า การสร้างวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์สภาพการทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยการกำหนดทิศทางและเป้าหมาย เพื่อสร้างอนาคตผ่านวิสัยทัศน์ของโรงเรียน มองปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรว่าเป็นสิ่งท้าทายกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และคิดนอกกรอบในการทำงานและสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ได้

จิรวรรณ เล่งพาณิชย์ (2554, น.47) กล่าวว่า การเผยแพร่วิสัยทัศน์เป็นส่วนหนึ่งของทักษะวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกถึงการสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจถึงวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน โดยการเชิญให้บุคคลเหล่านี้เข้ามามีส่วนร่วม รวมทั้งการยอมรับและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์

สมิต ออบสุวรรณ (2556, น.92) การสร้างวิสัยทัศน์ หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่อยากจะทำและสิ่งที่มีความเป็นไปได้นำมาสังเคราะห์เพื่อสร้างภาพในอนาคตที่พึงปรารถนาและชัดเจน

นนทิพร สาน้อย (2557, น.44) กล่าวว่า ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ หมายถึง คุณสมบัติของบุคคลที่มองเห็นภาพในอนาคตขององค์กรได้อย่างชัดเจน โดยที่ภาพนั้นต้องสอดคล้องกับเป้าหมายและอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปได้เพื่อที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

กรรณิกา เรดมอนด์ (2559, น.64-66) กล่าวว่า การสื่อสารวิสัยทัศน์เป็นพฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงความสามารถในการสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน เกิดการยอมรับและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ รวมถึงการโน้มน้าวจูงใจหรือกระตุ้นให้ผู้ตามเกิดความเข้าใจต่อวิสัยทัศน์และยอมรับวิสัยทัศน์ สามารถบรรลุเป้าหมายร่วมกันได้โดยเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญกับองค์กร ส่วนการสร้างแรงบันดาลใจ เป็นองค์ประกอบของทักษะวิสัยทัศน์ เป็นพฤติกรรมแสดงออกของผู้บริหารที่แสดงให้เห็นถึงการสร้างแรงบันดาลใจให้เห็นคุณค่างานเห็นความท้าทายสร้างความเชื่อมั่นว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายให้ได้ส่งเสริมกำลังใจสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีการกระตุ้นจูงใจให้เกิดการทำงานเป็นทีมและสร้างจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ หมายถึง การกำหนดทิศทาง การดำเนินงานขององค์กรหรือสิ่งที่มุ่งหวังขององค์กรที่จะให้เกิดขึ้นในอนาคต โดยผู้บริหารต้องกำหนดให้มีความชัดเจน สอดคล้อง และเป็นไปได้

3. ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้

พงษ์ศักดิ์ ด้วงทา (2557, น.45) กล่าวว่า การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความเป็นผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการชั้นเรียน การพัฒนาผู้เรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความรู้ และการพัฒนาหลักสูตร

อสนีย์ สุกิจใจ (2560, น.56) กล่าวว่า หลักสำคัญของการเป็นผู้นำทางวิชาการ ประกอบด้วยหลักสำคัญ 3 ประการดังนี้ 1) เป็นผู้ที่มีความรู้ 2) มีความเข้าใจในภาระงานและ 3) มีทักษะที่เหมาะสม การเป็นผู้ที่มีความรู้ในที่นี้ หมายถึง มีการศึกษา ค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา กลวิธีการสอน การบริหารงานวิชาการ และการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลง สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ควรรู้คือ ความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญา ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและจุดอ่อนจุดแข็งของนักปรัชญาแต่ละคน การมีความเข้าใจ ภาระงานของผู้นำทางวิชาการประกอบด้วยภารกิจกับดูแล นิเทศ และประเมินผลการจัดการเรียน

ดวงรำไพ งามศัพท์ (2559, น.74) กล่าวว่า การเป็นผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การเป็นผู้นำที่มีความรู้ความสามารถในด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ และ นวัตกรรมทางการศึกษา การสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านวัดผลและประเมินผล

Coleman และ Adams (2017, น.194-200) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ ความตั้งใจที่จะ จัดสรรเวลาใน การปรับปรุงการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งยังต้องมีความสามารถและใช้เวลามากกว่าปกติใน การดูแลชั้นเรียนเป็นพิเศษ และยังมีมุ่งเน้นไปที่สวัสดิการของโรงเรียนทั้งหมด พร้อมทั้งสร้างวิสัยทัศน์ให้ชัดเจน ตามธรรมชาติของการเรียนการสอนที่สุด

สรุปได้ว่า ทักษะความเป็นผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การเป็นผู้นำที่มีความรู้ความสามารถในกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีการศึกษา ค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการ และการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลง ด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคโลกาภิวัตน์

4. ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (2555, น.5) ที่กล่าวว่า นวัตกรรม คือ สิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ ความรู้ และความคิดสร้างสรรค์ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม

เนาวนิตย์ สงคราม (2557, น.15) กล่าวว่า นวัตกรรม (Innovation) คือ ผลิตภัณฑ์การบริการรวมทั้งกระบวนการในการสร้างผลิตภัณฑ์และบริการที่มีความใหม่ หรือมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้นหรือมีประโยชน์มากกว่าเดิม

เนาวนิตย์ สงคราม (2557, น.25) กล่าวว่า นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้เป็นสิ่งใหม่ที่ไม่เคยมีผู้ใดเคยทำมาก่อน หรือเป็นสิ่งใหม่ที่เคยทำมาแล้วในอดีตแต่ได้มีการรื้อฟื้นขึ้นมาใหม่ หรืออาจเป็นสิ่งใหม่ที่มีการพัฒนามาจาก ของเก่าที่มีอยู่เดิม เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู

ธงชัย โจนกั้งสดาล (2559, น.1-2) ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ คือ การสร้างสรรค์สิ่งใหม่เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการจัดการจัดการเรียนการสอนของครู

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2560, น.13) ให้ความหมายนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นการสร้างสิ่งใหม่ หรือการทำให้แตกต่างจากคนอื่น โดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงมาสร้างให้เป็นโอกาส ต้องมีความชัดเจน และมุ่งเน้นถึงการพัฒนาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู และที่สำคัญคือต้องมีการลงมือกระทำนวัตกรรมจึงจะเกิดขึ้น

วิไลลักษณ์ รัตนเพชรธัมมะ และปิยะนันท์ พริ้งน้อย (2560, น.12) การที่จะพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ โดยใช้ นวัตกรรมการศึกษาซึ่งหมายถึงการทำใหม่ สร้างใหม่หรือการตัดแปลงจากสิ่งใดๆ แล้วทำให้การศึกษาหรือการจัดการจัดการเรียนการสอนเกิดผลต่อการเรียนรู้

เกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียน เกิดแรงจูงใจในการเรียน นั้นต้องประกอบด้วยสิ่งๆ ที่ทำขึ้นใหม่ เป็นที่น่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพ เพื่อปรับปรุง พัฒนา แก้ไข ปัญหาการศึกษาทั้งระบบ ตั้งแต่การบริหารการศึกษา หลักสูตร การเรียนการสอน วิธีการสอนและการ ประเมินผล สังคมไทยปัจจุบัน ได้มีการคิดค้นนวัตกรรมการศึกษา ทั้งในรูปแบบสื่อการเรียน การสอน การประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้ง พัฒนา หลักสูตรที่เหมาะสมกับสภาพการณ์กับท้องถิ่นเพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลง ตามบริบทของ สังคม การเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาท มากขึ้นเพื่อมุ่งให้บรรลุผล ตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาให้เป็นไปตาม ปรัชญาแนวคิดที่มุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่ง สร้างสรรค์ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนเอง ทั้งด้านองค์ความรู้ ทักษะ ความสามารถตามสติปัญญา ของแต่ละคน โดยผ่านสื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมการศึกษาที่หลากหลายมีการปรับเปลี่ยนบทบาท ของผู้สอน ให้ ผู้สอนและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างวิธีการเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะใน ศตวรรษที่ 21 อย่างแท้จริง

อนุชา โสมาบุตร (2560, น.56) อธิบายเกี่ยวกับ ทักษะนวัตกรรมเพื่อการ เรียนรู้ คือการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างสร้างสรรค์โดยมุ่งพัฒนาเน้นปฏิบัติและสื่อสารแนวคิด ใหม่ๆ ไปสู่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเปิดใจกว้างและยอมรับในมุมมองหรือโลกทัศน์ใหม่ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อระบบการทำงานเป็นผู้นำในการสร้างสรรค์งานรวมทั้งมีความรู้และความเข้าใจใน สถานการณ์ซึ่งอาจเป็นข้อเท็จจริง หรือเป็นข้อจำกัด โดยพร้อมที่จะยอมรับความคิดเห็นหรือสภาพ ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นได้สามารถสร้างวิกฤตให้เป็นโอกาสส่งผลต่อการเรียนรู้และเข้าใจถึงวิธีการ สร้างสรรค์นวัตกรรมที่ต้องใช้เวลาและสามารถนำเอาข้อผิดพลาดมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางาน ได้อย่างสร้างสรรค์ และต่อเนื่องแล้วนำเอานวัตกรรมมาสู่การปฏิบัติโดยปฏิบัติเชิงสร้างสรรค์ ให้ เกิดคุณประโยชน์ต่อการปรับใช้และพัฒนาจากผลแห่งนวัตกรรมที่นำมาใช้ต่อการจัดการเรียนรู้

วสันต์ สุทธาวาส (2560, น.94) ได้เรียบเรียงบทความเกี่ยวกับ ทักษะ นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ ไว้ว่า หนึ่งในปัญหาของการจัดการนวัตกรรมก็คือ ความเข้าใจนิยามของ คำว่า นวัตกรรม ไม่ชัดเจนและบ่อยครั้งก็มักสับสนกับคำว่า ประดิษฐ์กรรม แต่เดิมนั้นคำว่า นวัตกรรม หรือ Innovation มีความเชื่อกันมาว่ามาจากรากศัพท์ในภาษาละติน Innovare ซึ่งมีความหมายว่า ทำสิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นได้ในอีกมุมมองของบรรดานักเขียนนักวิชาการต่างคิดว่าคำ ว่า นวัตกรรม ควรจะหมายถึงกระบวนการของการปรับเปลี่ยนโอกาส ไปสู่แนวความคิดใหม่ๆ ที่ สามารถจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลทั่วไปได้ นวัตกรรมจึงไม่จำเป็นจะต้องสื่อถึงการนำ เทคโนโลยีที่ล้ำสมัยออกสู่ตลาดเพียงอย่างเดียว แต่รวมไปถึงการก่อประโยชน์อย่างคุ้มค่าของการ นำเทคโนโลยีแม้จะเป็นเพียงแค่การปรับปรุงอะไรบางสิ่งบางอย่างเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ดังนั้น

นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ เป็นความสามารถในการพลิกผันโอกาสไปใช้ให้เกิดประโยชน์ สามารถรักษาศักยภาพในการแข่งขันโดยอาศัยผลของนวัตกรรมได้นั้นจะต้องเข้าใจถึงนวัตกรรมในภาพกว้าง ซึ่งจะรวมถึงการเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ และวิธีการสร้างสรรค์ผลงานด้วยวิธีใหม่ ๆ ต้องสร้างกิจกรรมทางนวัตกรรมให้เปรียบเสมือนกระบวนการที่มีชีวิตเป็นการรวบรวมทั้งแนวความคิดใหม่ และการเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงการแรงจูงใจที่จะผลักดันสู่ความสำเร็จ

สมชาย รุ่งเรือง และธีระวัฒน์ จันทิก (2560, น.56) อธิบายไว้ว่าผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leadership) ถือเป็นตัวแบบภาวะผู้นำแบบใหม่ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงบริบททางสังคมและแนวโน้มของการจัดการบริหารยุคใหม่ที่ต้องการภาวะผู้นำแบบใหม่ที่มีความคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมมากขึ้น และยังอธิบายอีกว่าภาวะผู้นำสร้างสรรค์นวัตกรรม คือผู้ที่มีความสามารถจูงใจนำบุคคลอื่นๆ อย่างมีจินตนาการมีความยืดหยุ่น และมีวิสัยทัศน์ด้วยวิธีการหรือแนวทางใหม่ๆ อย่างท้าทายและสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับความก้าวหน้าของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่หยุดยั้ง

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2560, น.6) ได้กล่าวว่า องค์กรมีความต้องการทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ เพื่อหาทางออกให้กับปัญหาที่มีความคิดวิเคราะห์แบบใหม่ ๆ และคิดนอกกรอบ นวัตกรรมจึงเป็นโมเดลของการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการวิจัยทั้งในเชิงแนวคิดรูปแบบและกระบวนการแบบใหม่ จึงจะสามารถแก้ปัญหาสร้างสิ่งที่ดีและยั่งยืนได้ในอนาคต

Puccio and Mance (2012, p.59) กล่าวว่า ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งเสริมให้เป็นผู้ที่มีประสิทธิผลสูงคือ ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง การสร้างเครื่องมือรูปแบบวิธีการที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่หรือปรับปรุงต่อยอดของเดิม เพื่อให้การแก้ปัญหาและพัฒนาองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายด้านการเรียนรู้

สรุปได้ว่า ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง การสร้างการจัดการเรียนรู้ใหม่ หรือการทำให้แตกต่างจากการจัดการเรียนรู้เดิมที่มีอยู่ โดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงมาสร้างให้เป็นโอกาส จะต้องมีความชัดเจน และมุ่งเน้นถึงการพัฒนาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยลงมือปฏิบัติจริง

5. ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้

สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, น.13) ทักษะทางด้านดิจิทัลไม่ใช่แค่การใช้อุปกรณ์ หรือซอฟต์แวร์ มีองค์ประกอบหลายๆ ด้าน ยกตัวอย่าง เช่น การ รับ-ส่ง จดหมายทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือที่เรียกว่าอีเมล (E-mail) ที่ใช้ส่ง ไฟล์เอกสาร หรือส่งรูป ซึ่งในความเป็น

จริงแล้วทักษะการใช้อีเมล มีอะไรมากกว่าแค่เครื่องมือ เพราะไม่ใช่แค่ส่งแต่ต้องเข้าใจพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป เช่น วิธีการส่งที่เหมาะสม การแนบไฟล์ต่าง ๆ เป็นต้น

สำนักงานข้าราชการพลเรือน (2553, น.1) ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล หมายถึง สามารถเรียนรู้และใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ระบบเชื่อมต่อ และระบบเครือข่าย (Operational Computer and Network skills) รวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปที่เกี่ยวข้องในงานด้านการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล (HR Software) ความสามารถในการใช้และมีส่วนร่วมในเครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์ (Social media skills) ความสามารถในการใช้อุปกรณ์สำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และความสามารถตัวในการปฏิบัติงาน สามารถนำทักษะทางด้านดิจิทัล มาประยุกต์ใช้เพื่อให้ตอบสนองกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์องค์การ ครอบคลุมถึงการใช้ทักษะทางด้านดิจิทัล อย่างมีจริยธรรมและรับผิดชอบ ในการสืบค้น ประมวลผลและนำเสนอข้อมูล (Ethical and Responsible use of the Digital) ตลอดจนติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้งานของตนเองให้ทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างสม่ำเสมอ

สำนักงานข้าราชการพลเรือน (2553, น.2) ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นทักษะด้านดิจิทัลพื้นฐานที่จะเป็นตัวช่วยสำคัญ สำหรับข้าราชการในการปฏิบัติงาน การสื่อสาร และการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นในลักษณะ “ทำน้อย ได้มาก” หรือ “Work less but get more impact” และช่วยส่วนราชการสร้างคุณค่า (Value Co-creation) และความคุ้มค่าในการดำเนินงาน (Economy of Scale) เพื่อการก้าวไปสู่การเป็นประเทศไทย 4.0 อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือช่วยให้ข้าราชการ สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อให้ได้รับโอกาสการทำงานที่ดีและเติบโตก้าวหน้าในอาชีพราชการ (Learn and Growth) ด้วย

สำนักงานข้าราชการพลเรือน (2553, น.1) ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล หมายถึง ทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ทักษะดังกล่าวครอบคลุมความสามารถ 4 มิติ การใช้ (Use) เข้าใจ (Understand) การสร้าง (create) เข้าถึง (Access) เทคโนโลยีดิจิทัล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รัชนีกุล ภิญญานานวัฒน์ และคณะ (2558, น.113) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communications Technology : ICT) หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านกระบวนการกลั่นกรองมาเป็นสารสนเทศ ซึ่งเป็นทั้งเทคโนโลยีและการสื่อสาร นับตั้งแต่การสร้าง

การนำมาวิเคราะห์หรือประมวลผล การรับและส่งข้อมูล การจัดเก็บและการนำไปใช้งานใหม่ เทคโนโลยีเหล่านี้มักจะหมายถึงคอมพิวเตอร์ซึ่งประกอบด้วยส่วนอุปกรณ์ ส่วนคำสั่ง และ ส่วนข้อมูล ที่ส่งผ่านระบบการสื่อสารต่าง ๆ ทั้งเครื่องมือสื่อสารมีสายและไร้สาย ดาวเทียม

พรชนิตว์ สีนาราช (2561, น.3) การรู้ดิจิทัล คือ ความรู้ ความเข้าใจในการใช้ เครื่องมือทางเทคนิค และเกี่ยวข้องกับความรู้ ความสามารถพื้นฐานในการใช้ในการทำงานกับ เทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายสารสนเทศ ได้แก่ ความสามารถในการค้นคืน การจัดการ การ แบ่งปัน รวมถึงการสร้างสารสนเทศและความรู้ ทักษะการเรียนรู้ในการทำงานกับสารสนเทศที่ นำเสนอผ่านคอมพิวเตอร์ในรูปแบบและจากแหล่งที่หลากหลาย

Yang (2011, p.16) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสาร และจะต้องจัดให้มีเว็บไซต์เพื่อใช้ในการสื่อสารระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองชุมชนและองค์กร ภายนอก

สรุปได้ว่า ทักษะเทคโนโลยีและดิจิทัล หมายถึง การนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และ เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการบริหารสถานศึกษา และการ ทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในสถานศึกษาให้มีความ ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

6. ทักษะการสื่อสาร มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้

ทองทิพภา วิริยะพันธุ์ (2550, น.65) กล่าวว่า การสื่อสารมีความสำคัญต่อ มนุษย์ทุกคนเป็นอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่หลักในการสร้างความสัมพันธ์ ที่ดีกับบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกองค์กรทำให้บุคคลที่มีความสามารถในการสื่อสารหรือมี ทักษะในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะเป็นผู้ที่ได้เปรียบมากกว่า เพราะสามารถใช้การสื่อสารเป็น เครื่องมือในการสร้างความร่วมมือร่วมใจให้เกิดขึ้นได้อย่างดี

วิจารณ์ พานิช (2553, น.4) กล่าวว่า ทักษะการสื่อสาร ความเข้าใจ การ จัดการ และการสร้างสื่อสารทางการพูด การเขียนที่มีประสิทธิภาพ และผ่านทางมัลติมีเดีย ใน รูปแบบและบริบทที่หลากหลาย ข้อมูลและทักษะการอ่านสื่อ การวิเคราะห์ การเข้าถึง การจัดการ การบูรณาการ การประเมินและการจัดทำข้อมูลในรูปแบบและสื่อที่หลากหลาย

บุญยง สุขนารถ (2558, น.38) กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีทักษะการสื่อสารที่ ดีมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มและองค์กร การเรียนรู้และเข้าใจ ธรรมชาติของมนุษย์ การจัดระบบประสานงานระหว่างฝ่ายงานต่างๆ ในโรงเรียน การประสาน เครื่องมือทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา

กรณีกา เรดมอนด์ (2559, น.9) ทักษะการสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการตีความ วิเคราะห์ แยกแยะเนื้อหาสาระของสื่อ และมีวิธีการถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่ผสมผสานกันระหว่างศิลปะการพูดกับการแสดงข้อมูลในรูปแบบต่างๆ โดยใช้เทคนิควิธีการผ่านสื่อเทคโนโลยีและอุปกรณ์โดยนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสมสามารถวัดได้จากองค์ประกอบที่เป็นตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร คือ การรู้เท่าทันสื่อ เทคโนโลยี การนำเสนอ

ไกรสร เจียมทอง (2561, น.43) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาคือการที่ผู้บริหารสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน น่าเชื่อถือ เข้าใจง่าย ทั้งการพูดการเขียน สามารถสรุปประเด็นได้ชัดเจน ถูกต้อง รัดกุม สามารถเจรจาต่อรองนำเสนอความคิดได้ทั้งระหว่างบุคคล ระดับกลุ่ม และในที่สาธารณะ สื่อสารได้ทั้งภาษาไทย ภาษาอาเซียนและภาษาอื่นๆ รวมทั้งสามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาไปสู่ชุมชนและองค์กรภายนอกด้วยวิธีและช่องทางที่หลากหลายโดยอาศัยเทคโนโลยีในการสื่อสาร

สรุปได้ว่า ทักษะการสื่อสาร หมายถึง การที่ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มและองค์กร การเรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ การจัดระบบประสานงานในโรงเรียน การประสานเครือข่ายทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 ได้

7. ทักษะการทำงานเป็นทีม มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้

สัญญา เคนาภูมิ (2551, น.58) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง การที่สมาชิกได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติตามโครงการ ร่วมปฏิบัติการ ประเมินผลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ ทั้งนี้การมีส่วนร่วมเกิดจากความสมัครใจ พึงพอใจ และได้รับผลประโยชน์ที่เกิดจากชุมชนโดยส่วนรวมร่วมกัน

บุญนุช สุมนารถ (2558, น.37) กล่าวว่า ทักษะการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาต้องเข้าใจคนอื่นทั้งในแง่อารมณ์ ความรู้สึก และความต้องการ มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อร่วมงาน มีความจริงใจและเต็มใจที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น ไม่แก่งแย่งชิงดีกัน สร้างความรู้สึกว่าสมาชิกทุกคนมีคุณค่า ยอมรับข้อบกพร่องของตนเองและเพื่อนร่วมงาน รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น สร้างความชื่นชมโดยไม่หวังผลตอบแทน ให้ความรักและเสียสละต่อผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์และเป็นกันเอง

กรณีกา เรดมอนด์ (2559, น.11) กล่าวว่า ทักษะการทำงานเป็นทีม หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงการทำงานร่วมกับ

บุคคลอื่นเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย และเปิดโอกาสให้สมาชิกร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมมีความร่วมมือร่วมใจกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร สามารถวัดได้จากองค์ประกอบที่เป็นตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว คือ การมีส่วนร่วม ความไว้วางใจ แก้ไขปัญหา ความขัดแย้ง

สรุปได้ว่า ทักษะการทำงานเป็นทีม หมายถึง การที่สมาชิกได้มีโอกาสมีส่วนร่วม ร่วมด้วยความสมัครใจ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติการประเมินผลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ มีมนุษยสัมพันธ์และเป็นกันเอง

8. ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้

พิมพ์หทัย บำรุงกิจ (2555, น.1) ทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความมุ่งมั่นจะปฏิบัติราชการให้ดีหรือให้เกินมาตรฐานที่มีอยู่ โดยมาตรฐานนี้อาจเป็นผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของตนเอง หรือเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ที่ส่วนหน่วยงานกำหนดขึ้น อีกทั้ง ยังหมายรวมถึง การสร้างสรรค์พัฒนาผลงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่ยากและท้าทายชนิดที่ไม่เคยมีผู้ใดสามารถกระทำได้มาก่อน

สุภาพ เพ็ชรเรือนทอง (2556, น.2) การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นวิธีการบริหารจัดการ ที่มุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานเพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย เป็นการปรับปรุงผลการดำเนินงานขององค์กรที่ทุกคนต้องมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผล มีความรับผิดชอบต่อประชาชนและยกระดับผลการปฏิบัติงานขององค์กรให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้ดียิ่งขึ้น โดยใช้การสร้างตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมวัดผลการปฏิบัติงานเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด

เมธินี จิตติขานนท์ (2560, น.5) ทักษะการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เกิดมาจากแนวคิดของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management : NPM) ที่ให้ความสำคัญต่อความประหยัด (Economy) คือการใช้ต้นทุนหรือทรัพยากรการผลิตอย่างเหมาะสม และมีความคุ้มค่ามากที่สุด ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) คือการปฏิบัติงานให้ได้ ผลงานในระดับที่สูงกว่าปัจจัยนำเข้า และความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) คือการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

พิชุกรรณ กิตติคุณ (2562, น.3) ทักษะการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ คือ วิธีการบริหารที่มุ่งเน้นสัมฤทธิ์ผลขององค์กรเป็นหลัก การปฏิบัติงานขององค์กรมีผลสัมฤทธิ์เพียงใดพิจารณาได้จากการเปรียบเทียบผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายที่กำหนด การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์กรให้ดีขึ้น ผู้บริหาร ระดับสูงซึ่งมีหน้าที่ควบคุมทางการปฏิบัติงานขององค์กรให้มุ่งไปสู่นโยบาย วิสัยทัศน์ จะมีรายงานผลการ

ปฏิบัติงานจากระบบงานเป็นเครื่องช่วยให้ทราบความก้าวหน้า ของการดำเนินงานว่าเป็นไปใน ทิศทางที่ถูกต้องหรือไม่ และใกล้เคียงนโยบาย วิสัยทัศน์ขององค์กร

สรุปได้ว่า ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง การบริหารที่มุ่งเน้นผลการปฏิบัติงาน เทียบกับเป้าหมายที่กำหนด เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นการร่วมกันปรับปรุงผลการ ดำเนินงานขององค์กรเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพประสิทธิผล ตอบสนองความต้องการของ ผู้รับบริการได้ดียิ่งขึ้น โดยใช้การสร้างตัวชี้วัดมาประเมินผลการปฏิบัติงาน

3. การบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศ กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากระบี่ (2562, น.15-16) กล่าวว่า สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากระบี่ มีโรงเรียนทั้งสิ้น 211 แห่ง จัดการศึกษาระดับชั้นปฐมวัย ประถมศึกษา และ มัธยมศึกษาตอนต้น มีการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 ขอบข่ายงานในสถานศึกษา

สถานศึกษามีการแบ่งโครงสร้างภายในตามกฎกระทรวง และเป็นไปตามระเบียบ ที่คณะกรรมการเขตพื้นที่ศึกษากำหนด ซึ่งสถานศึกษาจะต้องแบ่งส่วนราชการเป็นกลุ่มซึ่งต้อง สอดคล้องกับการกระจายอำนาจทางการศึกษา คือ ครอบคลุมใน 4 งาน คือ งานวิชาการ งาน งบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไป (สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) ดังนี้

3.1.1 ด้านวิชาการ

ด้านวิชาการเป็นงานหลักของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มุ่งกระจายอำนาจไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดโดยมีเจตนารมณ์ให้สถานศึกษาดำเนินการ โดยอิสระที่สุดมีความคล่องตัวรวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการ บริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพโดยกำหนดวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น

2) เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาตนเองและการประเมินจากหน่วยงานภายนอก

3) เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

4) เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นๆ อย่างกว้างขวาง แนวทางในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของสถานศึกษานิตบุคคลตามขอบข่ายและภารกิจมีดังนี้

5) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

- (1) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- (2) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- (3) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- (4) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- (5) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- (6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- (7) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- (8) การนิเทศการศึกษา
- (9) การแนะแนว
- (10) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- (11) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- (12) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา

และองค์กรอื่น

(14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

(15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

- (16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

(17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.1.2 ด้านงบประมาณ

ด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีขอบข่ายงาน ดังนี้

- 1) การจัดทำแผนงบประมาณ
- 2) การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ
- 3) การอนุมัติใช้จ่ายเงินงบประมาณ
- 4) การโอนและเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
- 5) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- 6) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
- 7) การตรวจสอบติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน
- 8) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 9) งานกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 10) การบริหารทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 11) การเบิกเงินจากคลัง การนำเงินส่งคลัง
- 12) การรับ การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- 13) การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานการเงินและงบการเงิน
- 14) การจัดทำและจัดหาบัญชี ทะเบียนและรายงาน
- 15) การวางแผนพัสดุ การจัดหาพัสดุ การควบคุมดูแลรักษา
- 16) การกำหนดแบบรูปรายการ คุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้าง
- 17) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- 18) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

3.1.3 ด้านบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองต่อภารกิจของสถานศึกษาโดยขอบข่ายงานบริหารบุคคล ได้แก่

- 1) การวางแผนอัตรากำลัง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
- 2) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ศึกษา

- 3) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 4) การเลื่อนขั้นเงินเดือน
- 5) การลาทุกประเภท
- 6) การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 7) วินัยและการรักษาวินัย
- 8) การออกจากราชการ
- 9) การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- 10) การส่งเสริมประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 11) การส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติ
- 12) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 13) การส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม
- 14) การส่งเสริมสนับสนุนการขอรับใบอนุญาตและต่อใบอนุญาตวิชาชีพครู
- 15) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.1.4 ด้านบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไปเป็นงานที่ให้บริการสนับสนุนส่งเสริมประสานงานและอำนวยความสะดวกทั้งประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลการดำเนินงานของโรงเรียนต่อสาธารณชนโดยมีขอบข่ายการดำเนินงานดังนี้

- 1) การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 2) การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- 3) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- 4) การวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- 5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- 6) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- 7) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 8) การดำเนินงานธุรการ
- 9) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- 10) งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 11) การส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ งบประมาณ บุคลากร บริหาร

ทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม

- 12) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน และการรับนักเรียน
- 13) การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ

และตามอัยยาศัย

- 14) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 15) การส่งเสริมกิจการนักเรียน
- 16) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 17) การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล
ชุมชน องค์กรและหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

- 18) รายงานผลการปฏิบัติงาน
- 19) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
- 20) งานบริการสาธารณะ
- 21) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษ

นักเรียน

สรุปได้ว่า ขอบข่ายงานในสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 4 งาน ได้แก่ งานบริหาร
วิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไป ผู้บริหารจึงมี
ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการบริหารงานทั้ง 4 ด้านในสถานศึกษาให้ลงตัว เพราะบทบาทที่
ได้รับเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และวางแนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา เป็นผู้
อำนวยความสะดวกแก่ครูในทุกด้าน ทั้งสานสัมพันธ์กับทุกฝ่ายในการบริหารสถานศึกษา

3.2 ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

3.2.1 ข้อมูลด้านคุณภาพระดับก่อนประถมศึกษา พบว่าผู้เรียนระดับประถมวัยที่มี
ผลการประเมินในระดับดี จำแนกเป็นรายด้าน (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากระบี่, 2561, น.14)

3.2.2 ข้อมูลผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 – 2560 (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากระบี่, 2561, น.14)

3.2.3 ผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O – NET) ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 พบว่า ผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O – NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ปีการศึกษา 2559 – 2561 (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กระบี่, 2561, น.15)

3.2.4 ผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O – NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O – NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559 – 2561 (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่, 2561, น.19)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

เสาวภา พรเสนาะ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

แพรวดา สอนองผัน (2557) ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารและเสนอแนวทางพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน ด้วยระเบียบวิธีวิจัยแบบ Mini EDFR (Mini Ethnographic Delphi Futures Research) ผลการวิจัยพบว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 11 ทักษะ คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านการบริหาร ทักษะด้านการวางแผน ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะด้านการประเมิน ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการ และทักษะด้านการสร้างทีมงาน โดยทักษะที่มีแนวโน้มเป็นไปได้มากที่สุดและมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นอันดับแรก คือ ทักษะด้านการสร้างทีมงาน ส่วนแนวโน้มเป็นไปได้มากและมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นอันดับสุดท้าย คือ ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการ

บุญวารีย์ เสวตวงศ์สกุล (2557) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ในการทำงาน และประสบการณ์ในการอบรมเชิงบริหารต่อปี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2555 จำนวน 331 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test ผลการวิจัย พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีทักษะการบริหารในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะด้านการศึกษาและการสอน รองลงมาตามลำดับคือ ทักษะด้านมนุษย ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านเทคนิค และทักษะด้านความรู้ความคิด หากจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะไม่แตกต่างกัน หากจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หากจำแนกตามประสบการณ์ในการอบรมเชิงบริหารต่อปีของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุญนุช สุนนารอด (2558) ได้ศึกษาทักษะการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำนวน 202 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .944 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบทักษะการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพระหว่างผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตาม

โรงเรียน ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ศศิตา เพลินจิต (2558) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบบได้แก่แปดแปดแปดในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 จำนวน 311 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับมีค่าความเชื่อมั่น 0.98 ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

พรทิพย์ พลประเสริฐ (2559) ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 และเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 321 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเทียบตามตารางของ Krejcie and Morgan โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.42-0.82 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่า t-test (Independent Samples) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการศึกษพบว่า ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ส่วนผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน

และผู้บริหารโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวม พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ไกรสร เจียมทอง (2561) ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 32 วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษาแนวทางการพัฒนาโดยการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะคือระยะที่ 1 ศึกษา ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 132 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 การวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่เป็นกรรมการสถานศึกษารูปร่างภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามสถานภาพโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารศึกษาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาด้านภาษาเพื่อการสื่อสารและเทคโนโลยี

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Coleman (2009) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการความรู้และกระบวนการปรับปรุงโรงเรียนตามความสามารถในการสร้างความสำคัญต่อผู้บริหารโรงเรียนที่อยู่ในความท้าทายของการปรับปรุงโรงเรียน เป้าหมายของการปรับปรุง คือ การปรับปรุงการเรียนการสอนและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การใช้ประโยชน์จากข้อมูลและความรู้ที่ใช้ร่วมกันผ่านการจัดการความรู้ และกลายเป็นเครื่องมือในการจัดการประสิทธิภาพการทำงาน ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับการพัฒนาวิชาชีพที่เหมาะสมและทั่วถึงในการจัดการความรู้และกลยุทธ์จะตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่ลึกซึ้งซึ่งมีความสามารถที่ดี ดีที่สุดในการปรับปรุงข้อมูลโรงเรียนการปฏิรูปกระบวนการและผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้กลยุทธ์จัดการความรู้ในการตัดสินใจทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น

Ejimofor (2009) การวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของครูในเรื่องเกี่ยวกับทักษะด้านภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงของอาจารย์ใหญ่ และความพึงพอใจในการทำงานของครรรวมทั้งทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณลักษณะพื้นฐานของอาจารย์ใหญ่ และทัศนคติของพวกเขาในเรื่องเกี่ยวกับความสามารถของพวกเขาในการแสดงลักษณะภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงด้วยกลุ่มตัวอย่างของผู้เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูจากโรงเรียน

มัธยมศึกษา 518 คน อาจารย์ใหญ่ 48 คน จากเขตพื้นที่ขนาดใหญ่ 2 แห่ง ของ Local Government Areas ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไนจีเรีย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบถดถอยหลายเส้นทาง ผลการวิจัยพบว่าทักษะภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงของอาจารย์ใหญ่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อระดับความพึงพอใจในการทำงานของครู ดังนั้นจึงมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านคุณลักษณะพื้นฐานของครูกับความพึงพอใจในการทำงานด้วยผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ใหญ่ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเดิมด้วยจำนวนปีที่มากกว่าสามารถรับรู้ถึงลักษณะภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงได้มากกว่า ในขณะที่พบว่ากลุ่มของอาจารย์ใหญ่ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนเดิมด้วยจำนวนที่น้อยกว่ากลับไม่รู้ถึงลักษณะภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงได้ จึงกล่าวได้ว่า จำนวนปีมีประสบการณ์ทางวิชาชีพของอาจารย์และปัจจัยทางเพศยังไม่ใช่ตัวแปรที่มีนัยสำคัญในทัศนคติของพวกเขาในเรื่องเกี่ยวกับความสามารถของพวกเขาในการแสดงลักษณะภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง ข้อเสนอแนะจากการวิจัย กระทรวงศึกษาธิการควรจัดอบรมด้วยโปรแกรมฝึกอบรมที่น่าจะมีประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงของอาจารย์ใหญ่

Clarence Henry Thomas (2009) ได้ศึกษาสามทักษะของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพและความสะดวกสบายในระดับของพวกเขา การดำเนินการในการประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน ผลการศึกษาพบผู้บริหารมีมนุษย์สัมพันธ์สูงและทักษะความคิด แต่ทักษะทางเทคนิคต่ำ แนะนำให้จำกัดความเข้าใจในบทบาทนักจิตวิทยาโรงเรียนและเพิ่มภาวะผู้นำในโรงเรียนความเข้าใจในบทบาทที่กว้างขึ้นและการทำงานของนักจิตวิทยาโรงเรียนอาจปรับปรุงโอกาสในการเรียนรู้สำหรับทุกคน ในที่สุดการสร้างความต้องการนำเชื่อถือของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลงานจะช่วยให้การประเมินถูกต้องมากขึ้นและใช้ประโยชน์จากโรงเรียนด้านจิตใจและการบริการประชาชน

Teri L. Shaw (2014) ได้ศึกษาการจัดลำดับความสำคัญและทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารตลาดหลักทรัพย์และทักษะเสริมความรู้จากโรงเรียนคณะผู้นำ มุมมองการวิจัยแสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการโรงเรียนที่ตรงกับความต้องการของชุมชนและย่านที่มีผู้กำกับ การวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าการดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร วาระการดำรงตำแหน่งมีผลกระทบในเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวิจัยครั้งนี้ระบุขอบเขตทักษะเฉพาะและฐานความรู้กลายเป็นสิ่งสำคัญสำหรับความสำคัญน้อยลงเป็นมุมมองความเป็นผู้นำของคณะกรรมการ งานวิจัยนี้อำนวยความสะดวกในการระบุตัวตนของโรงเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่

21 ได้แก่ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ
ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะการสื่อสาร ทักษะการ
ทำงานเป็นทีม และทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ปีการศึกษา 2562 จากสถานศึกษาทั้งหมด 211 แห่ง ประชากรทั้งสิ้น 2,005 คน เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก 87 แห่ง จำนวนประชากร 392 คน สถานศึกษาขนาดกลาง 65 แห่ง จำนวนประชากร 657 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ 59 แห่ง จำนวนประชากร 956 คน

1.2 ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ปีการศึกษา 2562 โดยการกำหนดขนาดของตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นโดยใช้ขนาดของสถานศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 322 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยแบ่งคำถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และขนาดของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามแบบให้เลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ประกอบด้วย

1. ทักษะการคิดสร้างสรรค์
2. ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์
3. ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ
4. ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล
6. ทักษะการสื่อสาร
7. ทักษะการทำงานเป็นทีม
8. ทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์วัดทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีความหมาย ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย

ระดับ 3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง ปฏิบัติมาก

ระดับ 5 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือดังต่อไปนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารทางวิชาการ งานวิจัย จากนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

2.2.2 วิเคราะห์ สังเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการ

กำหนดวิสัยทัศน์ ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นทีม และทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์

1) นำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์มาสร้างเครื่องมือ จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 2 ตอน

2) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของคำถาม และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3) การหาคุณภาพของเครื่องมือ นำเครื่องมือที่แก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรง (Validity) เพื่อหาความสอดคล้องด้านโครงสร้าง ความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา ความเหมาะสม ชัดเจนด้านการใช้ภาษา และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (index of Item - objectives congruence : IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

4) นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปทดลองใช้ (tryout) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสอบถาม (reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α : Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.973

5) นำผลที่ได้มาปรับปรุงแบบสอบถามโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะปี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่าง

3.2 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 ฉบับ โดยการส่งทางไปรษณีย์ และประสานงานทางโทรศัพท์ในการเก็บแบบสอบถามจากโรงเรียนต่างๆ

3.3 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จากผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะปี จำนวน 322 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง

4.2 นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.4 วิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ มาวิเคราะห์ข้อมูลระดับปฏิบัติ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) จำแนกเป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบส อังโน แพรดาว สอนองพันธ์ (2557, น.80) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับของทักษะปฏิบัติมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับของทักษะปฏิบัติมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับของทักษะปฏิบัติปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับของทักษะปฏิบัติน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับของทักษะปฏิบัติ น้อยที่สุด

4.5 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีที่พบว่ามีความแตกต่างค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูที่ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูที่ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของครูที่ตอบแบบสอบถาม

ลำดับที่		จำนวน	ร้อยละ
1	ขนาดของสถานศึกษา		
	1.1 ขนาดเล็กมีจำนวน นักเรียนไม่เกิน 120 คน	62	19.25
	1.2 ขนาดกลางมีจำนวน นักเรียน 121- 200 คน	105	32.61
	1.3 ขนาดใหญ่มีจำนวน นักเรียน 201 คน ขึ้นไป	155	48.14
	รวม	322	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำงานในขนาดสถานศึกษาขนาดใหญ่ (ร้อยละ 48.14)

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาใน
ศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากระบี่ในภาพรวมและรายด้าน**

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงในตารางที่ 4.2-4.10

ตารางที่ 4.2 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ในภาพรวม

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ทักษะการคิดสร้างสรรค์	3.52	0.63	มาก
2. ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์	4.26	0.51	มาก
3. ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ	4.13	0.59	มาก
4. ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้	4.27	0.66	มาก
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล	4.18	0.63	มาก
6. ทักษะการสื่อสาร	4.51	0.53	มากที่สุด
7. ทักษะการทำงานเป็นทีม	4.38	0.58	มาก
8. ทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.34	0.43	มาก
รวม	4.20	0.37	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับ ดังนี้ ทักษะการสื่อสาร ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.53) ทักษะการทำงานเป็นทีม ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.58) ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.43) ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.66) ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.51) ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.63)

ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.59) และ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}=3.52$, S.D.=0.63)

ตารางที่ 4.3 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์

ทักษะการคิดสร้างสรรค์	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่เกิดจากความคิดริเริ่มใหม่ ๆ	3.51	0.98	มาก
2. ผู้บริหารเป็นแบบอย่างของครูในการนำแนวคิดใหม่มาบริหารสถานศึกษาในสังคมยุคศตวรรษที่ 21	3.82	0.93	มาก
3. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานอยู่เสมอ	3.83	0.90	มาก
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความคิดเห็นมุมมองที่แปลกใหม่หรือข้อวิจารณ์เชิงสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน	3.19	0.99	ปานกลาง
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้ที่มีการคิดนอกกรอบไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคยเดิม ๆ	3.23	0.92	ปานกลาง
รวม	3.52	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$, S.D.=0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.83$, S.D.=0.90) และ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความคิดเห็นมุมมองที่แปลกใหม่ หรือข้อวิจารณ์เชิงสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.19$, S.D.=0.99)

ตารางที่ 4.4 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์

ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการกำหนดวิสัยทัศน์โรงเรียนที่มีความชัดเจนก้าวหน้าทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองในศตวรรษที่ 21	4.26	0.81	มาก
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการทบทวนและปรับเปลี่ยนแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องทันสมัยเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21	4.16	0.85	มาก
3. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสร้างภาพความสำเร็จในอนาคตพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน	4.35	0.82	มาก
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีวิสัยทัศน์กว้างไกลรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง	4.32	0.72	มาก
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเห็นสภาพการเปลี่ยนแปลงในอนาคตบนพื้นฐานของความเป็นจริงและความมีเหตุผลน่าเชื่อถือ	4.27	0.71	มาก
รวม	4.27	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสร้างภาพความสำเร็จในอนาคตพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.82) และ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการทบทวนและปรับเปลี่ยนแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องทันสมัยเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.16$, S.D.=0.85)

ตารางที่ 4.5 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ

ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารมีนโยบายที่ชัดเจนส่งเสริมด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21	4.18	0.71	มาก
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21	4.16	0.75	มาก
3. ผู้บริหารส่งเสริมครูให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพผู้เรียนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	4.07	0.72	มาก
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21	4.10	0.71	มาก
5. ผู้บริหารส่งเสริมความสามารถ คุณลักษณะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล	4.16	0.72	มาก
รวม	4.13	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีนโยบายที่ชัดเจนส่งเสริมด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.71) และ ผู้บริหารส่งเสริมครูให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพผู้เรียนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.07$, S.D.=0.72)

ตารางที่ 4.6 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้

ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารเสนอแนะและส่งเสริมครูให้ใช้นวัตกรรมและการเรียนรู้ในเชิงบูรณาการจัดการเรียนรู้ได้	4.21	0.73	มาก
2. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูและผู้เรียนผลิตสื่อ นวัตกรรมใหม่ๆที่ทันสมัยต่อการจัดการเรียนรู้	4.31	0.70	มาก
3. ผู้บริหารส่งเสริมการจัดสภาพแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เช่น ห้องภาพยนตร์เพื่อการเรียนรู้ ห้องเรียนสามมิติ เป็นต้น	4.28	0.71	มาก
4. ผู้บริหารสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การสอนแบบแก้ปัญหา การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ฯลฯ	4.29	0.79	มาก
5. ผู้บริหารส่งเสริมรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ในลักษณะที่เน้นความร่วมมือทั้งผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับครู	4.26	0.84	มาก
รวม	4.27	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูและผู้เรียนผลิตสื่อ นวัตกรรมใหม่ๆที่ทันสมัยต่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.70) และ ผู้บริหารเสนอแนะ นวัตกรรมและการเรียนรู้ในเชิงบูรณาการจัดการเรียนรู้ได้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.73)

ตารางที่ 4.7 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล

ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารส่งเสริมครูให้มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยี เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน เป็นต้น	4.23	0.78	มาก
2. ผู้บริหารส่งเสริมครูให้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาการบริหารจัดการในสถานศึกษา เช่นการใช้เว็บไซต์ แอปพลิเคชันจัดการข้อมูล เป็นต้น	4.14	0.82	มาก
3. ผู้บริหารสนับสนุนให้มี ห้องเรียนออนไลน์ ห้องสมุดดิจิทัลสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา	4.16	0.76	มาก
4. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมในทุกที่ของโรงเรียน	4.26	0.74	มาก
5. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Line ในการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับงานของสถานศึกษาได้	4.15	0.77	มาก
รวม	4.18	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสนับสนุนให้มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมในทุกที่ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.74) และผู้บริหารส่งเสริมครูให้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาการบริหารจัดการในสถานศึกษา เช่นการใช้เว็บไซต์ แอปพลิเคชันจัดการข้อมูล เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.14$, S.D.=0.82)

ตารางที่ 4.8 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการสื่อสาร

ทักษะการสื่อสาร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพูด การเขียน สามารถสรุปประเด็นได้ถูกต้อง	4.60	0.62	มากที่สุด
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสามารถอธิบายคำสั่ง ตอบข้อซักถาม ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจประเด็นได้ถูกต้อง	4.61	0.58	มากที่สุด
3. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสามารถถ่ายทอดแลกเปลี่ยนข่าวสารกับครูหรือผู้เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	4.48	0.68	มาก
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสามารถสื่อสารจูงใจให้ผู้อื่นคล้อยตามความคิดเห็นที่ถูกต้องและลดปัญหาความขัดแย้งได้	4.59	0.63	มากที่สุด
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสามารถสื่อสารสั่งการผ่านเครื่องมือสื่อสารจนทำให้เกิดงานอย่างมีประสิทธิภาพ	4.27	0.64	มาก
รวม	4.51	0.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการสื่อสาร โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสามารถอธิบายคำสั่ง ตอบข้อซักถาม ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจประเด็นได้ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.58) และ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสามารถสื่อสารสั่งการผ่านเครื่องมือสื่อสารจนทำให้เกิดงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.64)

ตารางที่ 4.9 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม

ทักษะการทำงานเป็นทีม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.34	0.71	มาก
2. ผู้บริหารเสริมสร้างให้บุคลากรรู้สึกมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร	4.43	0.65	มาก
3. ผู้บริหารสนับสนุนให้เกิดผู้นำรุ่นใหม่ในโรงเรียน	4.42	0.65	มาก
4. ผู้บริหารสนับสนุนความร่วมมือให้เกิดขึ้นแก่สมาชิกทุกคนในโรงเรียน	4.40	0.70	มาก
5. ผู้บริหารสนับสนุนการจัดการปัญหาในสถานศึกษาได้อย่างสร้างสรรค์	4.32	0.71	มาก
รวม	4.38	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารเสริมสร้างให้บุคลากรรู้สึกมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.65) และ ผู้บริหารสนับสนุนการจัดการปัญหาในสถานศึกษาได้อย่างสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.58)

ตารางที่ 4.10 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์

ทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการศึกษาในศตวรรษที่ 21	3.98	0.80	มาก
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านวิธีคิด เช่น การคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหา ฯลฯ	4.45	0.71	มาก
3. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านวิธีการทำงาน เช่น การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ฯลฯ	4.31	0.79	มาก
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร เช่น การพูด การอ่าน การเขียน การทำงานเป็นทีม การรู้เท่าทันสื่อ ฯลฯ	4.53	0.66	มากที่สุด
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการใช้ชีวิต เช่น การเป็นพลเมืองที่ดี ความรับผิดชอบระดับบุคคลและสังคม การเลือกใช้ชีวิตและอาชีพ ฯลฯ	4.41	0.64	มาก
รวม	4.34	0.43	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร เช่น การพูด การอ่าน การเขียน การทำงานเป็นทีม การรู้เท่าทันสื่อ ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.66) และ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.98$, S.D.=0.80)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

3.1 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

3.1.1 ผลการวิเคราะห์ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ตารางที่ 4.11 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ทักษะของผู้บริหาร	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ทักษะการคิดสร้างสรรค์	3.74	0.77	3.45	0.71	3.47	0.48	3.52	0.63
2. ทักษะการกำหนด วิสัยทัศน์	4.49	0.53	4.17	0.47	4.25	0.51	4.26	0.51
3. ทักษะการเป็นผู้นำทาง วิชาการ	4.42	0.56	4.11	0.52	4.04	0.60	4.13	0.59
4. ทักษะนวัตกรรมเพื่อการ เรียนรู้	4.43	0.59	4.45	0.57	4.08	0.70	4.27	0.66
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยี และดิจิทัล	4.12	0.57	4.27	0.62	4.14	0.66	4.18	0.63
6. ทักษะการสื่อสาร	4.68	0.43	4.58	0.47	4.39	0.57	4.51	0.53
7. ทักษะการทำงานเป็นทีม	4.47	0.55	4.49	0.53	4.28	0.61	4.38	0.58
8. ทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.35	0.35	4.39	0.42	4.30	0.47	4.34	0.43
รวม	4.34	0.33	4.24	0.27	4.12	0.42	4.20	0.37

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

โดยสถานศึกษาขนาดเล็กในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.68$, S.D.=0.43) และ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.74$, S.D.=0.77)

สถานศึกษาขนาดกลางในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.47) และ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.45$, S.D.=0.71)

สถานศึกษาขนาดใหญ่ในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$, S.D.=0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.53) และ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.52$, S.D.=0.63)

3.1.2 ผลการวิเคราะห์ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One Way ANOVA) แสดงในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ทักษะผู้บริหาร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1.ทักษะการคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	3.93	2.00	1.96	5.06	0.01*
	ภายในกลุ่ม	123.68	319.00	0.39		
	รวม	127.61	321.00			

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ทักษะผู้บริหาร	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
2.ทักษะการกำหนด วิสัยทัศน์	ระหว่าง	4.12	2.00	2.06	8.29	0.00*
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	79.30	319.00	0.25		
	รวม	83.43	321.00			
3.ทักษะการเป็นผู้นำ ทางวิชาการ	ระหว่าง	6.65	2.00	3.32	10.18	0.00*
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	104.18	319.00	0.33		
	รวม	110.83	321.00			
4.ทักษะนวัตกรรมเพื่อ การเรียนรู้	ระหว่าง	10.61	2.00	5.30	13.07	0.00*
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	129.43	319.00	0.41		
	รวม	140.04	321.00			
5.ทักษะการใช้ เทคโนโลยีและดิจิทัล	ระหว่าง	1.36	2.00	0.68	1.72	0.18
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	126.21	319.00	0.40		
	รวม	127.57	321.00			
6.ทักษะการสื่อสาร	ระหว่าง	4.69	2.00	2.35	8.89	0.00*
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	84.18	319.00	0.26		
	รวม	88.88	321.00			
7.ทักษะการทำงานเป็น ทีม	ระหว่าง	3.32	2.00	1.66	5.04	0.01*
	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	104.83	319.00	0.33		
	รวม	108.14	321.00			

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ทักษะผู้บริหาร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
8.ทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์	ระหว่างกลุ่ม	0.55	2.00	0.27	1.48	0.23
	ภายในกลุ่ม	59.39	319.00	0.19		
	รวม	59.94	321.00			
	รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.38	2.00	1.19	9.16
	ภายในกลุ่ม	41.44	319.00	0.13		
	รวม	43.82	321.00			

P<0.5

จากตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าโดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการทำงานเป็นทีม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์

ขนาดสถานศึกษา	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	-	0.01*	0.02*
ขนาดกลาง		-	0.96
ขนาดใหญ่			-

P<0.5

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์ สถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์

ขนาดสถานศึกษา	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	-	0.00*	0.01*
ขนาดกลาง		-	0.43
ขนาดใหญ่			-

P<0.5

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ สถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ

ขนาดสถานศึกษา	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	-	0.00*	0.00*
ขนาดกลาง		-	0.64
ขนาดใหญ่			-

$P < 0.5$

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านทักษะการเป็นผู้นำ สถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้

ขนาดสถานศึกษา	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	-	0.98	0.00*
ขนาดกลาง		-	0.00*
ขนาดใหญ่			-

$P < 0.5$

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกับ สถานศึกษาขนาดเล็ก และขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านทักษะการสื่อสาร

ขนาดสถานศึกษา	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	-	0.46	0.00*
ขนาดกลาง		-	0.01*
ขนาดใหญ่			-

$P < 0.5$

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านทักษะการสื่อสาร สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดเล็ก และขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม

ขนาดสถานศึกษา	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	-	0.99	0.08
ขนาดกลาง		-	0.02*
ขนาดใหญ่			-

$P < 0.5$

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม สถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวม

ขนาดสถานศึกษา	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	-	0.22	0.00*
ขนาดกลาง		-	0.03*
ขนาดใหญ่			-

$P < 0.5$

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ภาพรวม สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกับ สถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากร ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ปีการศึกษา 2562 จากสถานศึกษาทั้งหมด 211 แห่ง ประชากรทั้งสิ้น 2,005 คน เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก 87 แห่ง จำนวนประชากร 392 คน สถานศึกษาขนาดกลาง 65 แห่ง จำนวนประชากร 657 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ 59 แห่ง จำนวนประชากร 956 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ปีการศึกษา 2562 โดยการกำหนดขนาดของตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซ์และมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นโดยใช้ขนาดของสถานศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 322 คน

1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็น แบบสอบถามแบบตอบเลือก (Check list) และ แบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม

กับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 หากความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.973 แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตอบเลือก (Check list) ใช้สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับใช้สำรวจความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำนวน 8 ด้าน คือ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นทีม และทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์

1.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการดังนี้

1) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ไปขออนุญาตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอน โดยผู้วิจัยนำส่งด้วยตนเองเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2) ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามจำนวน 322 ฉบับ ให้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3) ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานศึกษาด้วยตนเองภายใน 30 วัน ได้รับแบบสอบถามคืน 322 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

1.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1) หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2) หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

3) การหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา ในกรณีที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe)

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ข้อมูลทั่วไปของครูที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ทำงานในขนาดสถานศึกษาขนาดใหญ่

1.3.2 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับ ดังนี้ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์ ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ และ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านมีข้อค้นพบดังนี้

1) **ทักษะการคิดสร้างสรรค์** พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้บริหารเสนอความคิดเห็นมุมมองที่แปลกใหม่ หรือข้อวิจารณ์เชิงสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2) **ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์** พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสามารถสร้างภาพความสำเร็จในอนาคตพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้บริหารมีการทบทวนและปรับเปลี่ยนแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องทันสมัยเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3) **ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ** พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีนโยบายที่ชัดเจนในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้บริหารส่งเสริมครูให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพผู้เรียนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4) **ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้** พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูและผู้เรียนผลิตสื่อ นวัตกรรมใหม่ๆ ที่ทันสมัยต่อการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้บริหารเสนอแนะนวัตกรรมและการเรียนรู้ในเชิงบูรณาการการจัดการเรียนรู้ได้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5) *ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล* พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารจัดให้มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมในทุกที่ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้บริหารมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาการบริหารจัดการในสถานศึกษา เช่นการใช้เว็บไซต์ แอปพลิเคชันจัดการข้อมูล เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

6) *ทักษะการสื่อสาร* พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสามารถอธิบายคำสั่ง ตอบข้อซักถาม ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจประเด็นได้ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้บริหารสามารถสื่อสารสั่งการผ่านเครื่องมือสื่อสารจนทำให้เกิดงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

7) *ทักษะการทำงานเป็นทีม* พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสร้างให้บุคลากรรู้สึกมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้บริหารสามารถจัดการปัญหาในสถานศึกษาได้อย่างสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

8) *ทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์* พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร เช่น การพูด การอ่าน การเขียน การทำงานเป็นทีม การรู้เท่าทันสื่อ ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.3.3 *เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา* พบว่าโดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการทำงานเป็นทีม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe) ในแต่ละด้านมีข้อค้นพบดังนี้

1) *ทักษะการคิดสร้างสรรค์* พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ทักษะการคิดสร้างสรรค์ สถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นแตกต่างกันกับสถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2) *ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์* พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ สถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นแตกต่างกันกับสถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3) *ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ* พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ สถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นแตกต่างกันกับสถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4) *ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้* พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันกับ สถานศึกษาขนาดเล็ก และขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

5) *ทักษะการสื่อสาร* พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ทักษะการสื่อสาร สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

กับ สถานศึกษาขนาดเล็ก และขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

6) *ทักษะการทำงานเป็นทีม* พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระดับ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ทักษะการทำงานเป็นทีม สถานศึกษาขนาดกลาง มีความคิดเห็นแตกต่างกันกับ สถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2. อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระดับ ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญที่พบมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระดับ* โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเป้าหมายและนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเป้าหมายให้ผู้เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะและคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และปรับตัวต่อ เป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ พร้อมก้าวสู่สากล ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ครู เป็นผู้เรียนรู้ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความแม่นยำทางวิชาการ และมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และทักษะในการใช้เทคโนโลยี และผู้บริหารสถานศึกษา ความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบ (Accountability) และการบริหารแบบร่วมมือ สถานศึกษา ความเป็นอิสระในการบริหารงานและจัดการศึกษา ร่วมมือกับชุมชน ภาคเอกชน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับพื้นที่ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, น.4) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยผู้บริหารมีทักษะที่หลากหลายในส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการศึกษา

แห่งชาติ และเป็นที่ต้องการของผู้ปกครองในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิตา เพลินจิต (2558) พบว่าทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ปุณยบุษย์ สุมณารถ (2558) พบว่าทักษะการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษามหาเมือง จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ไกรสร เจียมทอง (2561) ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2.2 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระดับอำเภอตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่าครูที่อยู่โรงเรียนในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีทรัพยากรการศึกษาต่างกัน โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็กมีทรัพยากรบุคคลน้อยกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ แต่มีการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ บริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เหมือนกัน ซึ่งทั้ง 4 งานเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, น.4) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ประสบปัญหาคล้ายคลึงกัน ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการเรียนการสอน 3) ด้านความพร้อมทางปัจจัยของโรงเรียน 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ดังนั้น ความรู้ ทักษะวิชาชีพ ทักษะการปฏิบัติงาน และ ทักษะการปฏิบัติตนของผู้บริหารแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญยวีร์ เสาวดวงศ์สกุล (2557) ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอตามขนาดของสถานศึกษามีทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ พรประเสริฐ และรัชฎ สุวรรณกัญ (2559) ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอตามขนาดของสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระดับอำเภอ ด้านทักษะ

การใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าโลกปัจจุบันเป็นโลกแห่งข้อมูล ข่าวสารที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการบริหารและการจัดการ การทำงาน ที่เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวข้องกับทุกเรื่องในชีวิตประจำวัน ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 กล่าวถึงการจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงต้องปรับเปลี่ยนให้ตอบสนองกับทิศทางการผลิตและการพัฒนากำลังคน โดยมีเป้าหมายพัฒนาผู้เรียน มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ได้ทั้งความรู้และทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง ทักษะสำคัญจำเป็นในโลกศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยทักษะที่เรียกตามคำย่อว่า 3Rs + 8Cs ซึ่ง 3Rs ประกอบด้วย อ่านออก (Reading) เขียนได้ (WRiting) คิดเลขเป็น (ARithmetics) ส่วน 8Cs ประกอบด้วย ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) ความมีเมตตา กรุณา วินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ,2560,น.6) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ต้องส่งเสริมการเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้ผู้เรียนรู้เท่าทันและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อตนเอง สังคมและประเทศต่อไป ซึ่งเป็นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะและความรู้ในเรื่องทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.4 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปีที่ ด้านทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันอาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาเป็นหลักคือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ มีทักษะวิชาชีพ และมีทักษะชีวิตที่เหมาะสมสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประเด็นกลยุทธ์ ดังนี้ 1) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรทุกระดับการศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การจัดการศึกษาเพื่อการมี

งานทำ (Career Education) 2) พัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติและเป็นพลเมืองโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม 3) พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ นำไปสู่การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน 4) พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต มีสุขภาวะที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข 5) การจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 6) พัฒนาคณาจารย์ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และ 7) นำ Digital Technology มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ ความต้องการ และความถนัดสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ,2562, น.6) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องนำประเด็นกลยุทธ์มาเป็นแนวทางที่สำคัญในการใช้กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม/งาน สำหรับการดำเนินงานของสถานศึกษาเช่นเดียวกัน

3. ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเกี่ยวกับ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะปี มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเสริมสร้างทักษะการคิดสร้างสรรค์ให้กับครู และผู้เรียน ให้มีแนวความคิดเห็นมุมมองที่แปลกใหม่ หรือข้อวิจารณ์เชิงสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน และมีความคิดนอกกรอบ ไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคยเดิมๆ โดยต้องพยายามหาวิธีการในการบริหารงานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูที่ไม่ตกอยู่ในวิถีคิดหรือวิธีการเดิมที่เคยทำมา ควรมีการศึกษาอย่างรอบด้าน ไม่ใช่ประสบการณ์เดิมๆ ของตนในโลกศตวรรษที่ 21

3.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการทบทวนและปรับเปลี่ยนแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องทันสมัยเพื่อรองรับการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21

3.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมครูให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพผู้เรียนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเสนอแนะนวัตกรรมและจัดการเรียนรู้ในเชิงบูรณาการ และส่งเสริมการจัดสภาพการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เช่น ห้องภาพยนตร์เพื่อการเรียนรู้ ห้องเรียนสามมิติ เป็นต้น

3.1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การสอนแบบแก้ปัญหา การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ เป็นต้น

3.1.6 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีห้องออนไลน์ ห้องสมุดดิจิทัล ให้ครูผู้เรียน สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา สามารถใช้สื่อออนไลน์ในการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับงานของสถานศึกษา จัดการเรียนการสอนได้

3.1.7 ผู้บริหารสถานศึกษาควนสนับสนุนให้มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมในทุกที่ของโรงเรียนเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงาน การจัดการเรียนการสอนได้

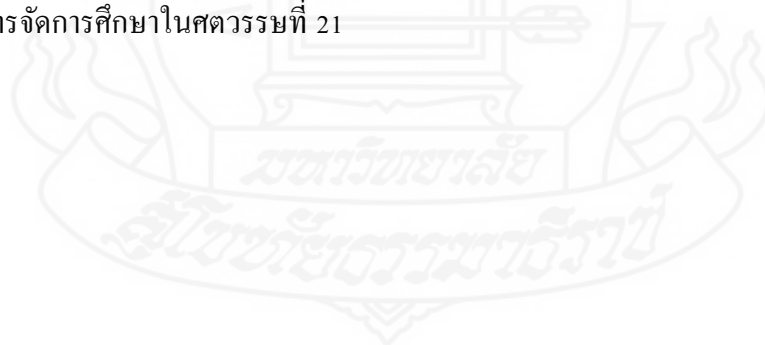
3.1.8 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยคำนึงถึง 3Rs8Cs ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับทักษะการคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

3.2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

3.2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: องค์การ
ค้ำของคุรุสภา.
- กรรณิกา เรคมอนด์. (2559). *ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน*. (คุษณินพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหามงกุฎ
ราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศ กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กระบี่. (2562). *ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาปีการศึกษา 2562* โรงพิมพ์สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่.
- กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. (2561). *รายงานผลการ
ดำเนินงานปีงบประมาณ 2561. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่.
กระบี่: โรงพิมพ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่.*
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2560). *การคิดเชิงสร้างสรรค์*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ชุคเสมีเดียร์.
ไกรสร เจียมทอง. (2561). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- จิตติมา วรรณศรี. (2552). *รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัย ที่ส่งผลต่อวิสัยทัศน์ของ
ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- จิรวรรณ เล่งพานิชย์. (2554). *โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำไฟบริการของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- จุฑารัตน์ บันดาลสิน. (2557). *การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สู่นวัตกรรมบริการพยาบาล.
พยาบาลทหารบก, 15(3), 9-17.*
- เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลเซาว์อาร์มณั.
หาดใหญ่วิชาการ, 9(1), 75-82.*

- ชัชวาล อรวงศ์สุภักดิ์. (2552). พัฒนาบุคลากรด้วย Project Assignment. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก http://www.tpa.or.th/writer/read_this_book_topic.php?bookID=1434&read=true&count=true.
- ดวงรำไพ งามศัพท์. (2559). การศึกษาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของครูและผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดเทศบาลพระนครศรีอยุธยา. วิจัยและพัฒนาโลกลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 11(3), 67-76.
- ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. (2562). การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. นวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ. หน่วยที่ 8.นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ทองทิพภา วิริยะพันธ์. (2550). ทักษะผู้บริหาร. กรุงเทพฯ: จีพีไอเบอรัปรีน.
- ทิตนา เขมมณี. (2560). ทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การบูรณาการในการจัดการเรียนรู้. The Journal of the Royal Institute of Thailand, 36(2), 2
- ธงชัย โรจน์กั้งสดาล. (2559). ค้นหาทักษะในการเป็นผู้สร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับตัวคุณ. กรุงเทพฯ: พีเพิลแวลูชูลูชั่นโปรดิวเซอร์.
- ธร สุนทรายุทธ. (2553). การบริหารจัดการเชิงจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์จำกัด.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). ความเป็นมืออาชีพและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ขาวฟ้า
- นนทิพร สาน้อย. (2557). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคเหนือตอนล่าง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย. (2553). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บพิชการพิมพ์.
- เนาวนิตย์ สงคราม. (2557). การสร้างนวัตกรรมเปลี่ยนผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิกัญชลา ลั่นเหลือ. (2554). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอยแก่น.
- บุญขวีย์ เสาวดวงศ์สกุล. (2557). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3. บัณฑิตศึกษา, 11(53), 187-195.

- บุญนุช สุนนารถ. (2558). *ทักษะการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนครพนม, นครพนม.
- พงษ์ศักดิ์ ด้วงทา. (2557). *การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณศึกษบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพฯ.
- พรชนิตว์ ลีนาราช. (2561). บทบาทของห้องสมุดมหาวิทยาลัยวิจัยในการสนับสนุนวิจัยของมหาวิทยาลัย. *สารสนเทศศาสตร์*, 29(2), 73-86.
- พรทิพย์ พลประเสริฐและรัชฎ สุวรรณกฤ. (2559). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2*. รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 : มหาวิทยาลัยนครพนม, น.1258-1259.
- พิฑูวรรณ กิติคุณ. (2562). การออกเอกสารราชการผ่านระบบดิจิทัล. [pdf. ไฟล์]. สืบค้นจาก <https://library2.parliament.go.th/ebook/content-issue/2562/hi2562-037.pdf>
- พิมพ์หทัย บำรุงกิจ. (2555). *การสร้างระบบการจัดการธุรกิจในตลาดอี-คอมเมิร์ซ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพิษณุโลก*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ไพฑูรย์ สันลารัตน์. (2560). กลยุทธ์การขับเคลื่อนนวัตกรรมการเปลี่ยนผ่านการศึกษา สันตศิลาสู่โรงเรียน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญพร ทองคำสุก. (2553). *ตัวแบบสมการโครงสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรคุุณศึกษบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- แพรวดาว สนองผัน. (2557). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น..
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2552). *หลักการแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ชลบุรี: สำนักพิมพ์มนตรี.
- มณฑาทิพย์ ไชยศักดิ์. (2552). *การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการบริหารการพยาบาล. ในบทความวิชาการการศึกษาต่อเนื่อง สาขาพยาบาลศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ศิริยอดการพิมพ์

- เมธินี จิตติชานนท์. (2560). *การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์*. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <http://sub-admin1.blogspot.com/>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอธิป จิตตฤกษ์. (2554). *ทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: โอเพ่นเวสต์.
- วรรณนา หมาดเท่ง. (2551). *บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- วสันต์ สุทธาวาส. (2560). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างศักยภาพความเป็นนวัตกรการศึกษา. *Veridian E-Journal*, 9(2), 194-215.
- วัลลภ นาคศรีสังข์. (2558). รูปแบบการส่งเสริมกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารในวิทยาลัยพยาบาล. *สาขามนุษยศาสตร์สังคมและศิลปะ*, 8(1), 1-13.
- วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ และปิยะนันท์ พริ่งน้อย. (2560). นวัตกรรมการศึกษาในการพัฒนาทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21. *ร่วมพัฒน*, 31(1), 12-24.
- รัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์ สุภมาศ อังศุโชติ สมถวิล วิจิตรวรรณ สุนิสา จุ้ยม่วงศรี ศศิธร บัวทอง และศจี จิระโร. (2558). *การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุเพื่อพัฒนาสมรรถนะกำลังคนรองรับโลกศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัชพล คชชารุ่งโรจน์. (2555). *ทักษะการบริหารงาน 10 ทักษะ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิจารณ์ พานิช. (2556ก). *การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: ส เจริญการพิมพ์.
- _____. (2556ข). *ส่งความสุขสู่คุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ซีโน พับลิชชิ่ง (ประเทศไทย).
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2552). *TQMคู่มือพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: เนชั่นบุ๊ค.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). *การวิจัยทางการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: อักษรพิพัฒน์.
- สมชาย รุ่งเรือง และธีรวัฒน์ จันทิก. (2560). รูปแบบการพัฒนาผู้นำสู่การสร้างแรงผลักดันเชิงสร้างสรรค์. *Veridian E-Journal*, 10(1), 29-46.

- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2553) *การวิเคราะห์คะแนนและคุณภาพของแบบสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ.
- สมิต อามสุวรรณ์. (2556). *ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สัตยญา เคนาภูมิ. (2551). *ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนใน 4 จังหวัดชายแดนลุ่มน้ำโขง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, กรุงเทพฯ.
- สุภาพ เพ็ชรเรือนทอง. (2556). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขาไ่ว้ข้าว ตำบลดินแดง อำเภอลำทับ จังหวัดกระบี่*. (ภาคนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, ภูเก็ต.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2556). ผู้บริหารกับการสร้างคุณภาพโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ. *วารสารวิชาการ*, 1(3), 32.
- เสาวภา พรเสนาะ. (2556). *การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ลพบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2551). *การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ปีงบประมาณ 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2552). *คู่มือปฏิบัติงานข้าราชการครู*. กรุงเทพฯ: ชุมชนุสทศการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2562). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2562*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานข้าราชการพลเรือน. (2553). *คู่มือการกำหนดความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะสำหรับตำแหน่ง*. นนทบุรี: ประชุมช่าง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560-2564*. 163-169. สืบค้นจาก https://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *นโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการปีงบประมาณ 2562*. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=53369&Key=news2>.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2559). *สภาวะการศึกษาไทย ปี 2557/2558 จะปฏิรูปการศึกษาไทยให้ทันโลกใน ศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์.
- ศศิตา เพลินจิต. (2558). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- อนุชา โสมานบุตร. (2556). *เอกสารประกอบการสอนนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ เรียนรู้*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อัสนีย์ สุกิจใจ. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา*. *วิจัยพุทธศาสตร์*, 3(1), 23-37.
- Badillo. (2013). *Century Leadership Skills January: Ten Skills of the future workforce*. Retrieved January 15, 2013, from <http://www.annbadillo.com>.
- Best, J.W. (1981). *Research in education*. 4 ed. Englewood : Cliff Prentice Hall.
- Coleman, L. A. (2009). *The role of School administrator as knowledge manager: Aprocess for school improvement*. New Jersey: Princeton University Press.
- Ejimofo, F. O. (2009). *Principals' Transformational Leadership Skills and Their*.
- Kennedy. (2011). *Leadership for System transformation*. Retrieved November 25, 2011 <https://cultureofyes.ca/2011/11/25/leadership-for-system-transformation>.
- NASSP. (2013). *Breaking Ranks: 10 Skills for Successful School Leaders*. (Online). Available from : https://files.nassp.org/documents/nassp/apinstitute/NASSP_APIInstitute_2016_10skills_AR_Flier.pdf.
- Puccio, G.J., M.C., & Murdock, M. (2011). *Creative Leadership: Skills that drive change*. Thousand Oaks: SAGE Pub.
- Shaw, Teri L. (2014). *Prioritizing the 21st century superintendent's skill set and knowledge base from the school board leadership perspective*. Illinois: Illinois University.
- Thomas, Clarence Henry. (2009). *Three skill of effective administrators and their comfort lever in the conduct of the performance evaluations of psychologists*. Ohio: Bowling Green State University.

- Thomas E. Perez, (2015). "Rising to the challenge of a 21st century workforce," *Monthly Labor Review*, U.S. Bureau of Labor Statistics, July 2015, <https://doi.org/10.21916/mlr.2015.22>.
- Yang, P. (2011). *A Literature Review of the Skills Required by 21st Century School Administrators*. Canada: Athabasca University.
- Yuval Noah Harari. (2019). *21 บทเรียนสำหรับศตวรรษที่ 21 แปลจาก 21 Lessons for the 21st Century* แปลโดย นำชัย ชีววิวรรจน์ และธิดา จงนิรามัยสถิต. กรุงเทพฯ: ยิปซีกรุ๊ป.

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย**เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่****คำชี้แจง**

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ซึ่งคำตอบจากแบบสอบถามนี้ใช้เป็นข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น จึงไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด
2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ขนาดโรงเรียน
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมาในโอกาสนี้

(นายอนิรุทธิ์ อมรแก้ว)

นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

แขนงวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับสภาพจริงของท่านลงในช่องว่าง

1. ขนาดโรงเรียน

- ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)
 ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 121 คน ถึง 200 คน)
 ขนาดใหญ่ (นักเรียนมากกว่า 201 คน)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่า “ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง” อยู่ในระดับใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นว่าผู้บริหารมีทักษะ ในระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นว่าผู้บริหารมีทักษะ ในระดับมาก
 3 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นว่าผู้บริหารมีทักษะ ในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นว่าผู้บริหารมีทักษะ ในระดับน้อย
 1 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นว่าผู้บริหารมีทักษะ ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21	ระดับ				
		5	4	3	2	1
1	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่เกิดจากความคิดริเริ่มใหม่ ๆ					
2	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างของครูในการนำแนวคิดใหม่มา					

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัด การศึกษาในศตวรรษที่ 21	ระดับ				
		5	4	3	2	1
	บริหารสถานศึกษาในสังคมยุคศตวรรษที่ 21					
3	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการ พัฒนางานอยู่เสมอ					
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความคิดเห็นมุมมองที่แปลกใหม่ หรือข้อวิจารณ์เชิงสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน					
5	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเป็นผู้ที่มีการคิดนอกกรอบไม่ตก อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคยเดิม ๆ					
6	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการกำหนดวิสัยทัศน์โรงเรียนที่ มีความชัดเจนก้าวหน้าทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองในศตวรรษที่ 21					
7	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการทบทวนและปรับเปลี่ยน แผนกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องทันสมัยเพื่อ รองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21					
8	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสร้างภาพความสำเร็จในอนาคต พร้อมรับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน					
9	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีวิสัยทัศน์กว้างไกลรู้เท่าทันการ เปลี่ยนแปลง					
10	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเห็นสภาพการเปลี่ยนแปลงใน อนาคตบนพื้นฐานของความเป็นจริงและความมีเหตุผล น่าเชื่อถือ					
11	ผู้บริหารมีนโยบายที่ชัดเจนส่งเสริมด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษ ที่ 21					
12	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับความ เปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21					
13	ผู้บริหารส่งเสริมครูให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้อง กับศักยภาพผู้เรียนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ใน					

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัด การศึกษาในศตวรรษที่ 21	ระดับ				
		5	4	3	2	1
	ศตวรรษที่ 21					
14	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21					
15	ผู้บริหารส่งเสริมความสามารถ คุณลักษณะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เต็มตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล					
16	ผู้บริหารเสนอแนะและส่งเสริมครูให้ใช้นวัตกรรมและการเรียนรู้ในเชิงบูรณาการจัดการเรียนรู้ได้					
17	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูและผู้เรียนผลิตสื่อนวัตกรรมใหม่ๆที่ทันสมัยต่อการจัดการเรียนรู้					
18	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดสภาพแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เช่น ห้องภาพยนต์เพื่อการเรียนรู้ ห้องเรียนสามมิติ เป็นต้น					
19	ผู้บริหารสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การสอนแบบแก้ปัญหา การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ฯลฯ					
20	ผู้บริหารส่งเสริมรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ในลักษณะที่เน้นความร่วมมือทั้งผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับครู					
21	ผู้บริหารส่งเสริมครูให้มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยี เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ เทปแฉีก สมาร์ทโฟน เป็นต้น					
22	ผู้บริหารส่งเสริมครูให้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาการบริหารจัดการในสถานศึกษา เช่นการใช้เว็บไซต์ แอปพลิเคชันจัดการข้อมูล เป็นต้น					
23	ผู้บริหารสนับสนุนให้มี ห้องเรียนออนไลน์ ห้องสมุดดิจิทัลสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา					
24	ผู้บริหารสนับสนุนให้มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง					

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัด การศึกษาในศตวรรษที่ 21	ระดับ				
		5	4	3	2	1
	ครอบคลุมในทุกที่ของโรงเรียน					
25	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Line ในการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับงานของสถานศึกษาได้					
26	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพูด การเขียน สามารถสรุปประเด็นได้ถูกต้อง					
27	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสามารถอธิบายคำสั่ง ตอบข้อซักถาม ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจประเด็นได้ถูกต้อง					
28	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสามารถถ่ายทอดแลกเปลี่ยนข่าวสารกับครูหรือผู้เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องเหมาะสม					
29	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสามารถสื่อสารจูงใจให้ผู้อื่นคล้อยตามความคิดเห็นที่ถูกต้องและลดปัญหาความขัดแย้งได้					
30	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสามารถสื่อสารสั่งการผ่านเครื่องมือสื่อสารจนทำให้เกิดงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
31	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเห็นเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล					
32	ผู้บริหารเสริมสร้างให้บุคลากรรู้สึกมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร					
33	ผู้บริหารสนับสนุนให้เกิดผู้นำรุ่นใหม่ในโรงเรียน					
34	ผู้บริหารสนับสนุนความร่วมมือให้เกิดขึ้นแก่สมาชิกทุกคนในโรงเรียน					
35	ผู้บริหารสนับสนุนการจัดการปัญหาในสถานศึกษาได้อย่างสร้างสรรค์					
36	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการศึกษาในศตวรรษที่ 21					
37	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านวิคิด เช่น การคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหา ฯลฯ					

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัด การศึกษาในศตวรรษที่ 21	ระดับ				
		5	4	3	2	1
38	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ ด้านวิธีการทำงาน เช่น การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ฯลฯ					
39	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ ด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร เช่น การพูด การอ่าน การ เขียน การทำงานเป็นทีม การรู้เท่าทันสื่อ ฯลฯ					
40	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ การใช้ชีวิต เช่น การเป็นพลเมืองที่ดี ความรับผิดชอบ ระดับบุคคลและสังคม การเลือกใช้ชีวิตและอาชีพ ฯลฯ					

ภาคผนวก ข

สำเนาหนังสือขอตรวจสอบเครื่องมือ
สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (ป)/๓๑๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำเร็จ จันทุม

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายอนิรุทธิ์ อมรแก้ว นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ทักษะของผู้บริหารที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วิฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๔ - ๘๕๐๘๐๙๕

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๓๑๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิตยารัตน์ คงนาลีก
สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายอนิรุทธิ์ อมรแก้ว นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ทักษะของผู้บริหารที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๔ - ๘๕๐๘๐๙๕

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๓๑๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสิทธิพร สิงห์ชู

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายอนิรุทธิ์ อมรแก้ว นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ทักษะของผู้บริหารที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๔ - ๘๕๐๘๐๙๕

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๓๓๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านพรุดินนา

ด้วยนายอนิรุทธิ์ อมรแก้ว นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ทักษะของผู้บริหารที่ส่งเสริมการ
จัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือ เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยเก็บข้อมูลจากครูใน
สถานศึกษา ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็น
ประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ เพื่อ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร.๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๔-๘๕๐-๘๐๙๕

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/ ๓๓๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตครูที่ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองชะแมง

ด้วยนายอนิรุทธิ์ อมรแก้ว นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ทักษะของผู้บริหารที่ส่งเสริม
การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือ เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยเก็บข้อมูลจากครูใน
สถานศึกษา ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็น
ประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตครูจากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ เพื่อ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๔-๘๕๐-๘๐๙๕

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๓๓๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทับไทร

ด้วยนายอนิรุทธิ์ อมรแก้ว นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษ สาขา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ทักษะของผู้บริหารที่ส่งเสริมการ
จัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือ เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยเก็บข้อมูลจากครูใน
สถานศึกษา ทั้งนี้ จะมีให้เป็นกรรบบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็น
ประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ เพื่อ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วิฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร.๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๔-๘๕๐-๘๐๙๕

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/ ๓๓๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

ด้วยนายอนิรุทธิ์ อมรแก้ว นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ทักษะของผู้บริหารที่ส่งเสริมการ
จัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล เพื่อ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร.๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๔-๘๕๐-๘๐๙๕

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

ผู้วิจัย ; นายอนิรุทธิ์ อมรแก้ว

นักศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ผู้เชี่ยวชาญ;

1. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำเริง จันทุม
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต บริหารการศึกษา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
 องค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิตยารัตน์ คงนาลีก
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การวิจัยและประเมินทางการศึกษา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
3. ชื่อ นายสิทธิพร สิงห์ชู
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บริหารการศึกษา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านพรุดินนา
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

ภาคผนวก ง

ผลการประเมินความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ

ผลการคำนวณค่า IOC ของผู้ทรงคุณวุฒิ
เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

ข้อที่	ทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษา	ผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ทักษะการคิดสร้างสรรค์						
1		+1	+1	+1	+3	1.00
2		+1	+1	+1	+3	1.00
3		+1	+1	+1	+3	1.00
4		+1	+1	+1	+3	1.00
5		0	+1	+1	+2	0.67
ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์						
6		+1	+1	+1	+3	1.00
7		+1	+1	+1	+3	1.00
8		+1	+1	+1	+3	1.00
9		+1	+1	+1	+3	1.00
10		+1	+1	+1	+3	1.00
ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ						
11		+1	+1	+1	+3	1.00
12		+1	+1	+1	+3	1.00
13		+1	+1	+1	+3	1.00
14		+1	0	+1	+2	0.67
15		+1	0	+1	+2	0.67

ข้อที่	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา	ผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ทักษะนวัตกรรมการเรียนรู้						
16		+1	0	+1	+2	0.67
17		+1	0	+1	+2	0.67
18		+1	+1	+1	+3	1.00
19		+1	+1	+1	+3	1.00
20		+1	+1	+1	+3	1.00
ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล						
21		+1	+1	+1	+3	1.00
22		+1	+1	+1	+3	1.00
23		0	+1	+1	+2	0.67
24		+1	+1	+1	+3	1.00
25		+1	+1	+1	+3	1.00
ทักษะการสื่อสาร						
26		+1	+1	+1	+3	1.00
27		+1	+1	+1	+3	1.00
28		+1	+1	+1	+3	1.00
29		0	+1	+1	+2	0.67
30		+1	+1	+1	+3	1.00
ทักษะการทำงานเป็นทีม						
31		+1	+1	0	+2	0.67
32		+1	+1	+1	+3	1.00
33		+1	+1	+1	+3	1.00
34		+1	+1	+1	+3	1.00
35		+1	+1	+1	+3	1.00
ทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์						
36		+1	+1	+1	+3	1.00
37		+1	+1	+1	+3	1.00
38		+1	+1	+1	+3	1.00
39		+1	+1	+1	+3	1.00
40		+1	+1	+1	+3	1.00

ภาคผนวก จ
ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

ผลของการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้เพื่อหาความเที่ยงของเครื่องมือ
ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

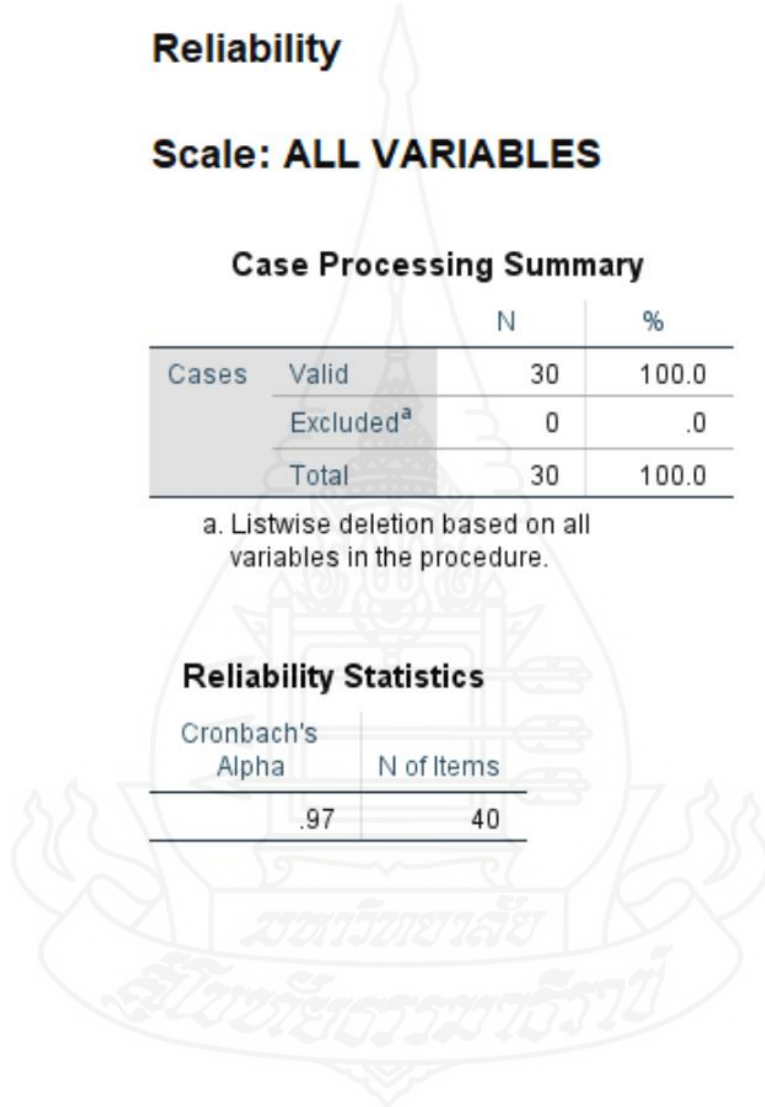
Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.97	40

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
a1	4.03	.765	30
a2	3.97	.669	30
a3	4.10	.803	30
a4	4.03	.669	30
a5	3.87	.776	30
b6	4.03	.809	30
b7	3.90	.662	30
b8	4.10	.759	30
b9	4.10	.759	30
b10	3.90	.712	30
c11	3.97	.540	30
c12	3.87	.629	30
c13	4.03	.718	30
c14	4.07	.740	30
c15	3.97	.718	30
d16	3.90	.607	30
d17	4.13	.776	30
d18	3.83	.874	30
d19	3.83	.592	30
d20	3.97	.718	30
e21	4.10	.759	30
e22	3.90	.803	30
e23	3.83	.791	30
e24	4.17	.913	30
e25	4.27	.640	30
f26	4.07	.740	30
f27	4.17	.791	30
f28	4.23	.728	30
f29	4.23	.817	30
f30	4.17	.747	30
g31	4.17	.747	30
g32	3.97	.809	30
g33	4.17	.834	30
g34	4.10	.712	30
g35	4.03	.765	30
h36	4.30	.837	30
h37	4.10	.803	30
h38	4.07	.740	30
h39	4.10	.885	30
h40	4.20	.761	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1	157.91	429.842	.561	.974
a2	157.97	430.250	.631	.973
a3	157.84	433.452	.422	.974
a4	157.91	438.201	.342	.974
a5	158.07	426.804	.649	.973
b6	157.91	422.683	.748	.973
b7	158.04	428.291	.711	.973
b8	157.84	428.459	.610	.974
b9	157.84	422.514	.805	.973
b10	158.04	423.863	.813	.973
c11	157.97	427.757	.903	.973
c12	158.07	428.432	.745	.973
c13	157.91	426.752	.706	.973
c14	157.87	423.552	.792	.973
c15	157.97	423.243	.827	.973
d16	158.04	431.629	.642	.973
d17	157.81	423.323	.761	.973
d18	158.11	426.032	.593	.974
d19	158.11	431.536	.664	.973
d20	157.97	432.209	.519	.974
e21	157.84	427.549	.640	.973
e22	158.04	425.711	.660	.973
e23	158.11	428.115	.594	.974
e24	157.77	419.715	.740	.973
e25	157.67	434.713	.491	.974
f26	157.87	425.593	.723	.973
f27	157.77	423.825	.729	.973
f28	157.71	424.838	.761	.973
f29	157.71	423.803	.706	.973
f30	157.77	429.563	.585	.974
g31	157.77	424.901	.739	.973
g32	157.97	421.657	.780	.973
g33	157.77	421.715	.753	.973
g34	157.84	425.411	.759	.973
g35	157.91	424.021	.749	.973
h36	157.64	422.448	.729	.973
h37	157.84	426.831	.625	.973
h38	157.87	425.883	.714	.973
h39	157.84	417.990	.814	.973
h40	157.74	421.595	.833	.973

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
161.94	448.213	21.171	40

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายอนิรุทธิ์ อมรแก้ว
วัน เดือน ปีเกิด	15 มีนาคม 2533
สถานที่เกิด	อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช พ.ศ.2557
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านพุดินนา อำเภอลองท่อม จังหวัดกระบี่
ตำแหน่ง	ครู

